

RADIO LJUBLJANA

ILUSTRIRANI TEDNIK ZA RADIOFONIJO

NAROČNINA ■ Četrtno 40 Din ■ Polletno 75 Din ■ Celoletno 140 Din
Za inozemstvo ■ Četrtno 50 Din ■ Polletno 90 Din ■ Celoletno 170 Din

CENA ŠTEVILKI PET DINARJEV

OD 20. APRILA
DO 26. APRILA

16

LETNIK II.

1930

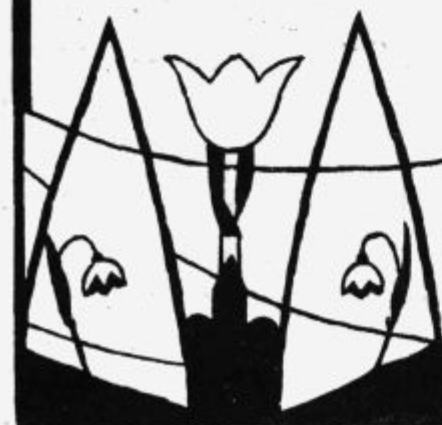
OGLASI po dogovoru

POGLEJ, KRISTJAN, če ni le-to
velika gnada božja,
da skozi martro Kristusovo
odrešen si od ognja!
Poklican bil z več drugimi
iz te ajdovske vere,
zaslužiti si zveličanje
prave krščanske vere.

Ah, hvalo mi Tebi damò,
na križ razpeti Bog,
ino Te zopet prosimo:
Bodi Ti naš Gospod!
Tvoja gnada ohrani nas,
nam daj svojo pomoč,
da ne pride čez nas
peklenska večna noč!

Zaključna pesem škofjeloške
pasijon, procesije iz l. 1721.

Večno Vstajenje

Mogočno gre slavošpev veliko-
nočnih zvonov skozi dežele; kakor
da budi, drami lepo pomlad, kakor
da veže in kliče vso mlado silo na-
rave in človeka, da vstane, da vzra-
ste navzgor, k toploti božjega solnca.

Narava prislukne klicu, iz člove-
ške notranjosti jekne odziv: Vsta-
jenje...

Narava razgrne svoje bogastvo po
vsej zemlji, človek pa začne živeti
le eni misli: Napredek, razvoj.

Napredek, razvoj.

In postaja ritem človeškega življe-
nja ritem veseljstva; da postane ve-
soljstvo pokorno človeškemu duhu.

Vsi vidci — pesniki, komponisti,
umetniki sploh — so sanjali in gledali
v bodočnosti vstajenje človeka: Kako
premaža prostor in čas in stoji
— velikan, »nadčlovek« — kot kralj,
vladar nad elementi.

Tipajoče sicer se še danes človek
trga iz prostora, premažuje prostor:
aeronautika, radio — neizmerne
možnosti še dopuščata oba. Vendar
sta nam že silno jasno dokazala, da
ni prostor več samo vprašanje filo-
zofije, ampak predvsem in zlasti
praktične tehnike.

In kakor je prostor na tem, da bo
premagani, enako je tudi s časom:
Tehnika je, na tem, da razreši ta
težki problem. Ko danes pridržijo pri
najnovejših iznajdbah že vsako be-
sedu, da jo lahko takoj zopet ponovi
neštetokrat, — mar ni tudi s tem na-
kazana smer zmage človeka nad ča-
som?! Literafonija z gramofonijo pri-
drži res da danes še samo besede
— toda kakor so se te besede dale
pridržati (kdo je še pred nekaj deset-
letji veroval v to!), enako se bodo
dale istočasno posnemati kinomato-
grafska — če hočete — slike z vso
točnostjo in resničnostjo. In komu se
ne bi porodila pri tem najdrznejša
misel, problem, ki se bo stavil i teh-

NAŠA KUKAVICA

Nedelja.

- Glasba iz stolnice ob 10.
- Velikonočne recitacije ob 15.30.
- Citre ob 16.
- Koncert dravske div. godbe ob 20.

Ponedeljek.

- Prenos iz Gorij pri Bledu ob 15.
- Brandl-trio ob 20.

Torek.

- Koncertni večer, prenos iz Zagreba
ob 20.

Sreda.

- Klavirski večer M. Lipovška ob 20.

Četrtek.

- Koncertni večer, prenos v Zagreb in
Beograd (Sancinov kvintet in slovenske
narodne) ob 20.

Petek.

- Koncert religioznih spevov (gdč. Ve-
dralova) ob 20.

Sobota.

- Prenos iz Novega Sada (preko Beogra-
da) ob 20.

niki in filozofiji, namreč kako preko-
račiti zadnjo stopinjo do brezčasov-
nosti: kako zaznatno pridr-
žati neizraženo misel. — To
bitveno vprašanje mora človek še
rešiti, da se dvigne do sfer »nad-
človeka«, do brezčasnosti.

Velikonočni zvonovi pojo: Vsta-
jenje.

Tehnika, človek v svoji borbi za
zmagu jih dojema in črpa iz tega
speva večnonove moči in sile ptiča
Samoživa — večne, ustvarjajoče mla-
dosti, pomladi življenja, ki bodo do-
vedle človeštvo do večnega Vsta-
jenja.

Tone Krošl.

Naročnikom in prijateljem
VESELO VELIKONOČ

Uredništvo, uprava

Problemi slovenske radiolonije

III.

Kramljali smo zadnjič o krogu slovenskih radio-naročnikov, ugotovili odločno prenizko število ter omenili razne možnosti za njegovo povečanje. Vse te možnosti pa izzvene končno v en sam problem — razširjenje detektorskega območja na ves že tako majhni, a zato pretežno revni slovenski teritoriji.

Vendar ima ta problem še drugo plat, ki jo moramo osvetliti danes.

Ne zadošča zgolj omogočanje poslušanja. Treba je vzporedno s tem intenzivno popularizacije izobražene in neizobražene plasti našega naroda. Radia, zavesti in prepričanju o njem. Tistemu je treba priboriti zmago med našim ljudstvom, kar bi imenoval idejo govi sodobni nujnosti in koristi, o njegovih neprecenljivih vrednotah, vsemu pisju njegovo absolutno veljavo pri tistem, kar je pripomoglo — časoj najrevnejšem našem človeku.

Pisal sem že priložnostno o raznih možnostih propagande. Dotaknil sem se zadnjič že časopisja, ki bi za radio lahko mnogo storilo. Piše se seveda o marsičem. Ali se prizadeti činitelji za pisanje kaj zmenijo, je seveda druga stvar...

Zdi se mi pa, da je treba polagati še večjo važnost na propagandne možnosti, ki jih nudijo trije — med sabo sicer dokaj različni — činitelji, ki jim posvečamo to kramljanje v posebni meri: gostilna, društvo in šola. Čudna in nenavadna trojica, ki pa prihaja

za naše razglabljanje prav resno v poštev. Ni mi trenutno znano, koliko je na Slovenskem — gostiln... Le to vem, da je v marsikaki vasi vsaka druga hiša krčma in da zapijemo Slovenci na leto lep del narodnega premoženja, ki bi ga prav lahko obrnili v druge namene. Kljub temu se ogromen del naših gostilničarjev in lastnikov javnih lokalov še ni zavedlo, kaj pomenja za njihovo obrt — radio. Vsaka gostilna pridobi z radijem na obiskovalcih, ki pa se — obratno — baš v njej z njim seznanijo. Ta pot popularizacije radia je objektivno sicer najmanj vredna, a jo je treba vsekakor upoštevati. Upoštevati že zato, ker bi smeli dodati še željo: naj si nabavi vsaka slovenska gostilna radio — in se bo precej poznalo pri številu naših radio-naročnikov... S tem bi bilo pomagano našemu radiu in neposredno tudi slovenski kulturi, ki ji radio donaja svoj delež. Vendar bo to menda ostala zgolj pobožna želja...

Mnogo važnejši faktor za popularizacijo našega radia so društva. Teh imamo Slovenci tudi ogromno. Organizacijsko življenje smo po bujnosti prav zvesto posneli po svojih do nedavna še najbolj upoštevanih učiteljih, Nemcih. Morda ga ni Slovenca, ki ne bi bil član vsaj enega društva, če ni že včlanjen pri desetih društvi hkrati... Imamo organizacije po stanovih in interesih, po starosti in spolu in vsaka ima — z malimi izjemami — svoj lasten lokal. Če ni drugače, ga ima v gostilni. Čemu si ne bi vsaka organizacija nabavila kot nujen del inventarja — kot je n. pr. nuj-

na omara — lasten radio-aparat. Za slučaj, da se nahaja lokal v gostilni, je poprej načeto vprašanje s tem v zvezi. In stokrat boljše bi bilo marsikdaj kako skupno poslušanje, nego dolgočasen sestanek s pustim predavanjem brez koristi...

V posebni meri pa velja to za prosvetne organizacije na splošno. Večinoma imajo domove ali vsaj lastno dvorano. Marsikakšen koncert bi se dal prirediti — z lastnim radijem in dobrim zvočnikom v dvorani... Kar pa je pri vsem tem najvažnejše: ljudje pridejo z radijem v neposreden stik, razmišljajo, se čudijo, vprašujejo in skoraj si vsakdo zaželi — vsaj detektorja... Dokaj društev si je radio nabavilo. Cela vrsta drugih društev pa je, ki izdaja denar za marsikaj — če že ne za zabave, pa vsaj za revije, ki se pogube... —, a za radio ne pokažejo smisla.

Najvažnejši in najresnejši faktor pa se mi zdi pri tem šola. O šolskem radiu sem že razpravljal v našem listu. Za razpravljanje vprašanja radia v naši šoli se je sklicala menda tudi že anketa, ki pa se, kolikor mi je znano, do danes — še ni vršila.

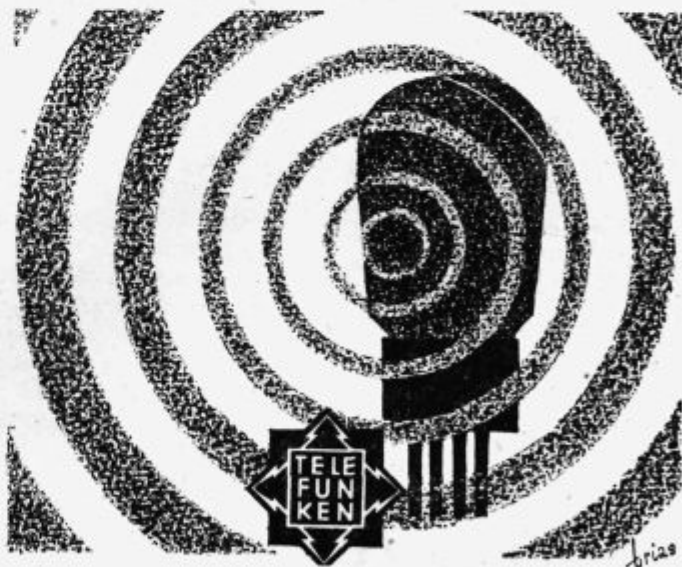
Ko govorim o propagandi radia, seveda ne bom podrobno razpravljaj o pedagoških možnostih in prednostih radia v šoli, kar sem že poskušal storiti v imenovanem članku.

Zame je na tem mestu važno predvsem to, da se otrok v rani mladosti v šoli seznani z radijem, da pri rokotvornem pouku izgine tudi vse tisto skrivnostno in epojmljivo, kar odrasle radiu odtuja, in da postanejo otroci, ko končujejo osnovno šolo, že pravi — amaterji. Malokateri bo mogel ostati brez detektorja,

Za vsako porabo pravo elektronko najdete v vrsti

TELEFUNKEN-oviš cevi

*Ravnajte se po nasvetu radio-strokovnjaka in izberite Vaše cevi iz tabele **Telefunken***

TELEFUNKEN

Najstarejša izkustva!

Najmodernejša konstrukcija!

če si že ne bo mogel nabaviti in napraviti aparat. Kaj pa to pomenja za stanje našega radia, t. j. za višino slovenske splošne kulture, naj premisli vsakdo sam. Zato si mi zdi v današnjem praktičnem šolstvu uvedba radia kot pomožnega sredstva pri pouku in kot predmeta pri rokotvornem pouku eno izmed najbolj perečih in važnih vprašanj.

Dokler ne bomo v celoti izrabili vseh sredstev, ki se nam nudijo v propagandne svrhe radia, bo radio ostal — luksus, to je, nekaj, kar se ljudem zdi možno pogrešati, ker ne donša neposredne koristi oziroma ta korist ni brez nadaljnjega razvidna.

Ko pa bo ideja radia prodrla v sleherni slovensko družino, bo tudi radio v očeh naših ljudi nehal biti luksus, kakor niso več luksus ne kolo, ne šivalni stroj, ne — časopis.

Emenitno kulturno delo je, delati v ta namen. In v službo slovenske radiofonije se morajo postaviti vsi čini telji, ki bi kakorkoli mogli pospeševati njen razvoj. Zakaj radiofonija bo odraz in najuspešnejše pomožno sredstvo kulture in civilizacije prihajajoče dobe.

(Dalje.)

Niko Kuret.

Naš vstop v »Union Internationale de Radio diffusion«

V začetku leta 1930. so bile vse radiooddajne postaje v Evropi razen dveh včlanjene v Mednarodni radiofonski Uniji s sedežem v Ženevi. Letos 1. aprila je vstopila tudi naša postaja v omenjeno zvezo. Bržčas so sedaj vse evropske postaje včlanjene v to za radiofonijo važno organizacijo.

Mednarodna radiofonska Unija se je ustanovila marca meseca 1925. leta. Naj podam nekaj o vzrokih ustanovitve in o namenu tega združenja.

Radiofonija je neka oblika uporabne znanosti, katera se mora naslanjati na mednarodno sodelovanje, če se hoče uspešno razvijati in razširjati.

Imamo že polno kompliciranih vprašanj, ki sledijo iz sledečih dejstev.

Radiovalovi ne poznajo nikakršnih mej. Vedno večje je število radiopostaj in z vedno večjo energijo se te opremljajo. Radioprogrami so privatna last. Itd.

Radio Unija se je ustanovila zato, da proučuje in urejuje vsa ta vprašanja z mednarodnega vidika, ona ne išče komercialnih ciljev. Hoče samo:

1. Ustanoviti zvezo med oddajnimi postajami v Evropi in izven Evrope, v kolikor se bodo te postaje v njej včlanile.
2. Hoče braniti specijelne interese in pravice teh postaj.
3. Ima namen centralizirati vsa vprašanja, ki so nastala in ki bodo nastala z razvojem radiofonije.
4. Pospešuje realizacijo vseh projektov in želja, ki so v zvezi z radiofonijo, v takem smislu, ki je ugoden za radiooddajne postaje.

Unija ima tri odbore: 1. tehnični, 2. pravni, in 3. odbor za duševno, umetniško in socialno zblizanje.

Unija izdaja mesečno svoj vestnik, ki služi v informacijo vseh članov o delovanju Unije, dalje posreduje brezplačno izmenjavo informacij med članicami.

Unija je sicer privatno združenje, vendar se že dela na tem, da se oficijelno prizna in da bo takorekoč v radiofonskih

vprašanjih desna roka mednarodnega telegrafskega biroja v Bernu.

To je razvidno že iz tega, da izvršuje dnevno kontrolo valovnih dolžin R. Unija, in sicer za sedaj še njen tehnični odbor v Bruxellesu, tako da izgleda oficijelno, kakor bi belgrajska poštno-telegrafska administracija izvrševala kontrolo po nalogu Berna. De facto pa jo izvršuje Unija.

NA DOMACEM VALU

Prenos iz Gorij

»V Gorjah zvoni, da se turen majè...« tako poje samozvestna gorenjska pesem. Na velikonočni ponedeljek se vrši prenos gorenjskega velikonočnega popoldneva iz Gorij pri Bledu, kjer je Valentin Vodnik svoja leta duše pasel in živi pod okriljem planin in v neposredni bližini napredujočega Bleda krepak slovenski rod. Ta prenos bo spet korak naprej pri delu, ki ga vrši naš radio s svojimi krajevnimi prenosi. Podal nam bo značilen popoldan prav iz življenja našega ljudstva, kjer je še ostalo blizu domači drugi.

Oba praznika dopoldne

Med dopoldanskim koncertom radioorkestra ob 11 pojeta na veliko nedeljo operna pevca, gg. Janko in Mohorič slovenske narodne pesmi, na velikonočni ponedeljek pa bomo ob istem času čuli g. Pavliča z znanimi slovenskimi samospevi.

Koncert Dravske godbe

V nedeljo ob 20 bo nastopila zopet godba Dravske divizije pod vodstvom g. dr. Čerina z jugoslovanskim programom.

Zabavna glasba za praznike

Na veliko nedeljo bomo čuli ob 16 koncert na citre, ki ga bo izvajal znanec vseh poslušalcev, g. Löshe. Na velikonočni ponedeljek popoldne pa se bo oglasil Kuharjev šramel (ob 17), zvečer pa nam bo pel šlagerje gosp. Premelč (ob 21).

Večer Marjana Lipovška

Ne le, kdor stalno poseja ljubljanske koncerte, marveč tudi pazljivi poslušalec radia v provinci pozna to ime. In vendar še mladi Marjan Lipovšek, ki ga ne ceni manj glasbena publika, kakor nastopajoči pevci in pevke kot izvrstnega spremljevalca na klavirju, ni nastopil v radiu še nobenkrat z lastnim koncertom. Tem bolj smo veseli tega večera in simpatičnega programa, ki si ga je izbral mladi umetnik.

Četrtek večer

Reprezentančni slovenski večer tega tedna bodo podali Sancinovi kvintet iz Celja ter gg. R. Petrovčič in J. Gostič s slovenskimi narodnimi pesmimi v duetu in solo ob spremljevanju klavirja. Gospod ravnatelj Sancin je poslušalcem znan kot odlični glasbenik (bivši član Zikovega kvarteta) in glasbeni organizator že izza prenosa koncerta celj. Glasbene matice. Gg. R. Petrovčič in J. Gostič pa sta tudi v radiu priljubljena gosta. — Ta večer se oddaja, kot znano, v Zagreb in Beograd.

Iz teh kratkih vrstic je razvidno, kako važnost ima radio združenje v Ženevi za mednarodno organizacijo radiooddaje. Ona deluje kolikor toliko na stilizaciji zakonov, ki se tičejo radiofonije, bavi se intenzivno z vprašanjem avtorskega prava, hoče biti zaščitnik vsega radiofonskega pokreta, posebno pa pravic radioamaterjev.

Ing. M. Osana.

O prenosu iz Trbovelj

(13. aprila 1930)

Gotovo eden najbolj posrečenih prenosov! Slišati smo mogli mnogo lepo izvajane komorne muzike, o kateri sem že ponovno poudarjal, da je za glasbeno-estetsko vzgojo ljudstva gotovo največjega pomena. Dokazov zato tukaj ne bom navajal. Izvajanje dveh Griegovih »Noveških plesov« v d in A (ga Voduškova in gdca Lukan sta se zelo odlikovali v igri in podajanju), dalje Beethovnov Trio — op. 9, št. 2 (gg. dr. Neuberger, Rožanc in Dittermayer) so se prav lepo prilegali celotnemu programu, obenem pa pokazali veliko glasbene inteligence vseh sodelujočih. Izredno nas je navdušil mladinski zbor z nadvse točnim in prisrčnim izvajanjem: škoda, da niso imeli še več programa. (Vprašanje mladinskih zborov v naših društvih bi bilo treba čimbolj in čimhitreje ugodno rešiti, ker bi bilo to društvu v največjo korist.)

Mogočno in lepo je donel tudi moški zbor (pev. g. Ličan) in se zlasti v »Utopljenki« izkazal. Naravnost presenetil nas je nastop »Rudarske godbe«; da je ena najboljših podeželskih, sem že prej vedel, da je zmožna tako dovršene nastopa — kot ob tej priliki — nisem zaupal. Odlikuje jo čistost v intonaciji (tudi v klarinetih) in izredna ritmična točnost in ostrnost. Posebno so zvočno blestela vodilna pihala.

V okviru so lepo pristojala predavanja: g. Rateja — o Trbovljah — v vsakem oziru zanimivo in z ljubeznijo podajano, dalje točno in — v kratkih besedah — veliko nudeče strokovno predavanje g. ing. Rogla o rudniku, kot tudi recitacije pesnika g. Bošteleta.

Skladatelj g. Rožanc je mogel z zadovoljenjem zreti na uspeh svojega — izven službe — izvršenega kulturnega dela. Sliko na videz temnih in podzemskih Trbovelj — si je mogel vsakdo ta popoldan izoblikovati v vse svetlejši luči. Ob tej priliki se je izvajal njegov Magnificat (škoda, da ni bilo godalnega kvinteta), njegov »Spominski list« (violino solo g. Marin).

Dr. Dolinar.

Ljubljana v mednarodnem prenosu

Kot praktična posledica našega pristopa v mednarodno radiofonsko unijo se je oddajal sijajno uspehi koncert Glasbene Matice ljubljanske v petek dne 11. aprila, ne le Zagrebu in Beogradu, ampak tudi Pragi, Brnu, Bratislavi, Košicam in Moravski Ostravi. Prenos je bil izvrsten. Upamo sedaj, da se pripravi v doglednem času srednjeevropski slovenski večer.

»TEHNIK« JOSIP BANJAI

opozarja na
veliko izbiro
prvovrstnih

RADIO-APARATOV

LJUBLJANA
Miklošičeva c. 20
v palači Okrožnega urada

Gramofoni
in
plošče

PROSVETNI RADIO

»Kaj se učimo od češkoslovaškega kmetijstva?«, pred. g. Val. Janhar v ponedeljek 10.20.

»O telovadbi dece«, pred. g. I. Lavrenčič v torek ob 18.30.

»Socijalna fizika«, pred. g. prof. Fr. Pengov v četrtek ob 18.30.

»Iz finančnega gospodarstva«, pred. g. dr. Lavrič v četrtek ob 19.30.

»O jeziku in jezikih«, pred. g. dr. Bajc v petek ob 18.30.

Glasbeno predavanje dr. A. Kozine v petek ob 20.

»V dolini gradov«, pred. g. Viktor Pirnat v soboto ob 18.30.

Literarna ura: Podobe iz slovenske literarne zgodovine, vodi in govori g. prof. Fr. Koblar, recitira g. Fr. Lipah, čl. Nar. gl., v sredo ob 19.

Delavska ura v soboto ob 19.30.

Gospodinjstva ura v petek ob 19.

Vodje naših jezikovnih tečajev: **G. dr. Stanko Leben**, ki poučuje francoščino in italijanščino.

Ponedeljek.

»O velikonočnih šegah« (Beograd ob 19.30, prof. Čajkanović).

»Prikazanje Jezusovo« (Königswusterhausen ob 19.00, dr. R. Saitschik).

Torek.

»Socialni problemi o pričetku naše dobe« (Praga, ob 16.10, prof. A. Novak).

»Zgodovina ogrsko-poljskih odnosov« (v francoščini, Budapest, ob 22.30).

Sreda.

»Ernst v. Wolzogen« (Königsberg, ob 20.05).

»Pomen kreditnega združenstva« (München, ob 19.00).

»Angleška sodobna literatura in kulturna vprašanja naše dobe« (Leipzig, ob 16.00).

Četrtek.

»Zemlja kot telo v svetovju« (Berlin, 18.20, dr. A. Marcuse).

Petek.

»Geološka formacija zemlje in morja pri nas« (Beograd, ob 19.00, dr. Petković).

»O psihologiji svet. nazora« München, ob 21.00).

»Generacije« (Breslau, ob 20.00).

»Moderni evropski roman« (Stuttgart, ob 19.05).

Sobota.

»Današnji dijaki« (Berlin, ob 18.20, govori Bernhard Görner).

NAJBOLJŠE IZ ETRA

Opere in operete

Nedelja.

Torino, 20.30, »Čardaška kneginja«, opereta v 3 dej. — Rim: »Boris Godunoff«, opera v 3 delih. — München, 18.05, Wagner: »Tannhäuser«, romantična opera v 3 dej. — Berlin, 18.00, J. Offenbach: »Salon Pitzelberga«, opereta.

Ponedeljek.

Budapest, 19.20, »Jesenski manevri«, opereta od I. Kalmana. — Milan: 20.30, P. Mascagni: »Priatelj Fric«. — Langenberg, 17.00, »Mojsterski pevci iz Nürnberga«. — Leipzig (in češke postaje), 19.30, »Švanda dudak«. — Dunaj, 20.05, J. Strauß: »Pomladansko ozračje«, opereta. — Varšava, F. Lehár, »Kneginja Nancy«, opereta. — Berlin, 19.30, Mozart: »Čarobna piščal«.

Sreda.

Bern, 20.00, Puccini: »Tosca«, muzikalna dama v 3 dej.

Četrtek.

Budapest, 19.30, Thomas: »Mignon«, opera. — Leipzig, 21.00, Suppé: »Fatinica«, opera. — Dunaj, 19.30, Lemaire: »Samson in Dalila«, opera. — Poznanj (prenaša na vse poljske postaje), 20.00, St. Moniuszko: »Verbum nobile«, opera.

Petek.

Rim, 21.02, Montanari: »Kolibri«, opereta v 3 dej. — Langenberg, 20.00, Mozart: »Don Juan«, opera.

Sobota.

Königsberg, 20.30, J. Brauer: »Bajadera«, opereta v 3 dej.

Koncerti in večeri

Nedelja.

Rim, 17.00, »Cirillino«, kom. fantazija v 3 delih. — Langenberg, 20.00, Stephan: Judas Makkabäus, oratorij. — Breslau, 21.30, J. S. Bach: »Muzikalična žrtev«. — Stuttgart, 15.30, »Missa solemnis« od Boezija.

Ponedeljek.

München, 20.00, Simfonični koncert.

Torek.

Zagreb, 20.00, Koncertni večer.

Sreda.

Praga, 20.00, Simfonični koncert češke filharmonije. — Rim, 17.30, Koncert. — Rim, 21.02, Simfonično-vokalni koncert.

Petek.

Zagreb, 20.35, Hebrejska duhovna glasba. — Königsberg, 20.05, Simfonični koncert. — Milan, 20.30, Simfonični koncert. — Stuttgart, 20.30, »Morje«, koncert.

Trst dobi radio-oddajno postajo

V Milanu grade sedaj novo, veliko močnejšo radio-oddajno postajo kot je sedanja. Ko bo nova zgrajena, bo sedanja na FKW odveč in zato jo bodo prenesli v Trst, kjer jo bodo z najmodernejšimi popravki na novo zgradili. Postaja bo zgrajena kake 4 km izven mesta, najbrže v okolici Opčin, torej že na planoti nad Trstom. Studio bo seveda v sredi Trsta, in sicer v palači telefonske uprave za Venezio Giulio, ki jo sedaj grade. Italijanska javnost računa, da bo nova tržaška postaja že 1. januarja 1931. lahko začela z poskusnim oddajanjem. Ljubljanska kukavica bo torej v kratkem dobila močnega soseda, ki bo oddajal na valu 247.7 m (121 kc) in s 7 kW. (h).

Energija glav. ruskih postaj

Izza konca meseca februarja imajo glavne ruske oddajne postaje sledeče energije: Moskva RV 49 ima 75 kW, Moskva RV 1: 40 kW, Moskva RV 2: 20 kW, Harkov RV 4: 12 kW, Sverdlovsk RV 5: 25 kW, Tiflis RV 7: 10 kW, Baku RV 8: 10 kW, Kijev RV 9: 10 kW. - Vse te postaje so imele januarja meseca t. l. največ 12 kW.

RADIO LJUBLJANA 527 kc 25 kW

Nedelja, 20. aprila

- 10.00 Prenos cerkvene glasbe iz stolnice
10.50 Tedenski pregled
11.00 **Koncert Radio-orkestra:** Lincke: Prihajajo; Waldeufel: Moje sanje; Schubert-Berte: Pri treh mladencih; Moret: Mak; Armandola: Lisonja; Aletter: Vesela uvertura; Leopold: Ruski odmevi; Ralph: Prosim prijazno
Vmes pojeta gg. Janko in Mohorič, čl. opere, slov. narodne pesmi s klavirjem

- 15.00 Plošče
15.30 **Velikonočne recitacije**
16.00 **Citre — igra g. Löske**
1. Pomladno jutro. 2. Polončica. 3. Dunaj ostane Dunaj. 4. Venček narodnih pesmi. 5. Sestanek. 6. Prvi valček. 7. Sokolska koračnica.

- 17.00 **Koncert radio-orkestra:** Rosey: Ljubljene armade; Rosey: Sultanov sen; Granichstädten: Mrzlica; Kroneger: Pri letošnjem; Padarewsky: Melodija; Stolz: Na Dunaju; May: Dvoje modrih očesc; Katscher: Počakaj me

- 20.00 **Koncert godbe Dravske divizije, pod vodstvom viš. kap. dr. Josipa Čerina**
1. Binički: Na Drini, marš; 2. Čížek: Iz srb-ske šume in utrine — potpourri; 3. Jakl: Potovanje po Sloveniji; 4. Čerin: Iz vrela ljubavi, slov. dekl. pesmi; 5. Lipold: Hrvatski dom, potpuri; 6. Parma: Uvod in baletna

glasba iz op. »Zlatorog«; 7. Pahor: Slovenski svet, potpourri; 8. Sedlaček: Za moje prijatelje, srb-ske pesmi; 9. Parma: Pozdrav z Gorenjske, valček; 10. Čerin: Delaj dekle pušelj! — marš

- 22.00 Časovna napoved in poročila
22.15 Plošče
23.00 Napoved programa za naslednji dan

Ponedeljek, 21. aprila

- 9.30 Prenos cerkv. glasbe
10.00 Versko predavanje, dr. p. Gvido Rant
10.20 Kaj se učimo od čehoslovaškega kmetijstva, Val. Janhar
11.00 **Koncert radio-orkestra** Eilenberg: Kralj Mydas; Komzak: Monakovsko dete; Amaden: Der Minnesänger; Translateur: La Comtesse; Wallace: Maritana; Powell: Koderček.
Vmesne solospesve poje g. Pavlič. Gerbič: Pojdem na prejo; Vilhar: Srcu; Fleišman: Zadnji kozarec; Vilhar: Zakaj si se mi vdala; Vilhar: Mrtva ljubav; Dr. G. Krek: Pogodba

- 15.00 **Velikonočni popoldan v Gorjah (prenos):** Prenos zvonjenja iz Gorjanske župne cerkve; Zveličar naš je vstal iz groba; Skalovja groba; Poskočna godba (harmonika, violina, kitara); Venček narodnih pesmi; Gorjanske zanimivosti, predavanje; Nastop g. Werni-

ga. Soloigranje orgel in kitare; Prizor na planini; Duet planšaric s spremljevanjem kitare; Prizor iz »Divjega lovca«; Poskočna godba (harmonika, violina, kitara); Koncert kmetske godbe na pihala

- 17.00 **Kuharjev šramel kvartet** Lehar: Modra mazur; Llossas: Majanah; Strecker: Če moja mala deklica joka

- 19.30 **»Švanda dudak«** (Weinberger), opera, prenos iz Dresdene

- 22.00 Časovna napoved in poročila
22.15 **Koncert Radio-orkestra** Leopold: Naj živimo; Komzak: Novo življenje;
23.00 Napoved programa za naslednji dan

Torek, 22. aprila

- 12.30 Reproducirana glasba (Operetna glasba, plesna glasba)

- 13.00 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba
13.30 Iz današnjih dnevnikov

- 17.30 **Koncert Radio-orkestra** Zeller: Tako se pleše na Dunaju; Fetras: Spomini na Chopina; Katscher: Butterfly mala gospa; Petersbursky: Dona Clara; Brahms: Ogrski ples; Siede: Srebrna roža

- 18.30 Ivan Lavrenčič: O telovadbi dece

- 19.00 Dr. Stanko Leben: Italijanščina

- 19.30 Dr. Preobraženski: Ruščina

- 20.00 **Prerok iz Zagreba**

- 22.00 Časovna napoved in poročila

- 22.15 **Koncert Radio-orkestra** Rotter: Popolnoma me boš zmešala; Feldmann: Egip-tovske noči; Conradi: Berlin v žalosti in veselju;

Norden: Slavnost v Bangkok; Brown: Ohio Trick Trot

- 23.00 Napoved programa za naslednji dan

Sreda, 23. aprila

Opoldanski program odpade

- 17.30 **Koncert Radio-orkestra** Ehrlich: Koračnica; Lehar: Zlato in srebro; Aubert: Fra Diavolo; Jarnefelt: Berceuse; Verdi: Troubadour; Eilenberg: V gozdni kovačnici

- 18.30 Otroški kotichek, ga. Gabrijelčičeva

- 19.00 Podobe iz slovenske literarne zgodovine, prof. Fr. Koblar in Franc Lipah, član nar. gled.

- 19.30 Dr. Stanko Leben: Francščina

- 20.00 **Klavirski večer gosp. Marjana Lipovška:**

Bach: Francoska suita v a-molu; Beethoven: Sonata op. 22 I. st.; Mozart: Fantazija C-mol; Suk: Andante — Pisen lasky — Humoreska — Vzpominky Jaro; Novak: Tanec — Ukolebavka — Mesična noč; Borodin: V samostanu; Čajkovski: Pri kaminu — Pesem škrljančka — Zvončki — Pesem lovcev

- 21.00 **Koncert Radio-orkestra** Nedbal: Kavalirski valček; Weber: Carostelec; Amadei: Suite campestre; Padarewsky: Chant d'amour; Fetras: Od odra do odra; Faure: Fleur jete; Dvorak: Serenada

- 22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan

Četrtek, 24. aprila

- 12.30 Reproducirana glasba (Sloven. in plesna glasba)

RADIO FRANC BAR LJUBLJANA

Mestni trg št. 5

je najstarejša radio-tvrdka v Sloveniji in Vam radi svojih bogatih izkušenj najboljše postreže.

Pisalni stroji, gramofoni, velika ojačevala za lokale se interesantom predvajajo brezplačno.

- 13.00 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba
13.30 Iz današnjih dnevnikov
17.30 Koncert Radio-orkestra
Ertl: Velikomestna deca;
Flotow: Martha; Percy El-
liott: V solčni Španiji;
Padouk: Parafraza na ogr-
ske pesmi; Ketelbey: Ga-
lanterija
18.30 Prof. Franc Pengov: Soci-
jalna fizika
19.30 Dr. Lavrič: Iz finančnega
gospodarstva
**20.00 Klavirski kvintet San-
cin iz Celja:**
Dvořak, kvintet v F;
Debussy, Čajkovskij,
Odstavki iz kvartetov;
Čajkovskij, Canzonetta;
Lalo, Sinfonie espagnole,
violina solo (g. K.
Sancin) in klavir (ga.
Mirca Sancin)
**Slovenske narodne pe-
smi v duetu in solo,**
pojeta gg. Roman Pe-
trovič in Jože Gostič,
tenorist kr. opere v
Ljubljani
22.00 Časovna napoved in po-
ročila
22.15 Koncert Radio-orkestra
Fetras: Mesečna noč na
Alstru; Rossini: Tancred;
Schreiner: Od Glucka do
Wagnerja; Hirsch: Osta-
nem ti zvest
23.00 Napoved programa za na-
slednji dan

Petek, 25. aprila

- 12.30 Reproducirana glasba
13.00 Časovna napoved, borza,
reproducirana glasba
13.30 Iz današnjih dnevnikov
17.30 Koncert Radio-orkestra
Translatour: Avtomobilska
koračnica; Strauss: Akva-
reli; Rossini: Semiramis;

OSTALE POSTAJE

Nedelja, 20. aprila

698 kc Beograd 2.5 kW

- 9.00 Prenos službe božje iz
Saborne cerkve
10.30 Plošče
12.40 Orkestralni koncert ra-
dio-orkestra
13.30 Dnevne vesti
15.30 Harmonika
16.00 Koncert zbora »Nikole
Tesla«. — Voskresenje.
— Pozdrav g. ing. Ale-
ksander Dojčinović. —
Stevan Mokranjac: II.
Rukovet. — Narodne pe-
smi in kompozicije (tam-
burice). — St. Binički:
Čuješ dušo. — I. Bajić:
Himna Sokolova. — Vl.
Ilić ml.: Vojška pesem,
recitira g. Jovan Maksi-
mović. — Narodne pesmi
iz vojvodine (tenor-solo

- Ketelbey: Cockney suita;
Petrič: Potpuri Zajčeve
opere »Zrinjski«
18.30 Dr. Bajc: O jeziku in je-
zikih
19.00 Gospodinjska ura
19.30 Dr. Stanko Leben: Itali-
janščina
20.00 Glasbeno predavanje, dr.
A. Kozina
**20.30 Pevski koncert, izvaja
gdč. Vedral: Cherubini:**
Ave Maria; Mendel-
sohn: Paulus; Rossi:
Mitrane; Bach: Joha-
nes — Passion; Bach:
Agnus iz H-mol maše;
Stradella: Cerkv. arija;
Rossini: O salutaris ho-
stia iz Missa solemniss
21.00 Koncert Radio-orkestra
Wagner: Bosnjaki pridejo;
Ziehrer: Ponočnjaki; We-
ber: Eurianta; Coates:
Miniatura suita; Dostal:
Tempo — tempo
22.00 Časovna napoved in po-
ročila, napoved programa
za naslednji dan

Sobota, 26. aprila

- 12.30 Reproducirana glasba
13.00 Časovna napoved, borza,
reproducirana glasba
13.30 Iz današnjih dnevnikov
17.30 Koncert Radio-orkestra
Teike: Stari prijatelji;
Lanner: Snubači; Gounod:
Margareta; Fetras: Ruski
zvoki; Heller: Beseda
V dolini gradov, Viktor
Pirnat
18.30 Dr. Iv. Grafenauer: Nem-
ščina
19.30 Delavska ura
20.00 Prenos iz Beograda
22.00 Časovna napoved in po-
ročila, lahka glasba
23.00 Napoved programa za na-
slednji dan

- s spremljavo tamburice).
— Vl. Djordjević: Kova-
ču. — Hristos Voskrese.
17.05 Ura za poljedelce
17.30 Citraški koncert (g. Iv.
Skalar).
20.00 III. Kabaretni večer. Le-
har: Ah, unsere Damen
— Dölle: Frühlingsblu-
men — Kalman: Die Ro-
se a. d. Prairie — Leo-
poldi: Cveta išla na spre-
hod — Engel-Berger:
Heute sind sie wieder
herrlich — Arto: 1, 2, 3
— Markus: Ah, mein Ide-
al — Jurman: Tvoja mati
je vedno pri tebi — Pa-
rodija »Ramona« — Ray-
mond: Zwei blondinen —
Jolson: Du bist mein —
Ko odene vigred.

- 21.00 Čas in dnevne vesti
21.15 Koncert okteta »Obilič«
22.30 Plošče

977 kc Zagreb 0.7 kW

- 10.00 Jutranja pobožnost
17.00 Plesna glasba
20.30 Lahka glasba radio orke-
stra
21.50 Dnevne vesti
22.00 Nadaljevanje koncerta

183.5 kc R. W. - Hausen 30 kW

- 7.15 Jutranji koncert
8.50 Pobožnost
11.00 Plošče
12.00 Lahna glasba
14.00 Prenos iz Leipziga
16.45 Plesna glasba
20.00 Bavarski humor
20.30 Prenos iz Breslawa in
Berlina

212.5 kc Varšava 12 kW

- 9.00 Služba božja
17.00 Popoldanski koncert: lah-
na glasba
19.00 Literarna ura
20.00 Vokalni koncert

545 kc Budapest 20 KW

- 9.00 Protestantantska služba
božja
10.00 Katoliška služba božja
11.15 luteranska sl. božja
11.15 luteranska služba božja,
nato orkestralni koncert
17.15 Lahna glasba
19.10 Plošče
20.00 Predstava v studiju, nato
orkestralni koncert ciga-
nov

563 kc München 4 KW

- 10.00 Jutranja slovesnost
11.20 Monakovski pihalni kvin-
tet
12.00 Opoldanski koncert
16.00 Popoldanski koncert
18.05 R. Wagner »Tannhäuser«,
opera v 3 dej.

581 kc Dunaj 15 kW

- 10.30 Zborno petje »Wiener
Sängerknaben«
11.00 Koncert simfoničnega or-
kestra
13.00 Opoldanski koncert
15.00 Komorna glasba na gitaro
18.00 R. Henz čita iz lastnih del
19.00 Dunajska pesem
20.00 »Velika noč«, A. Strind-
berg. — Nato vokalni
koncert

1085 kc Königsberg 4 kW

- 8.00 Koral
9.00 Jutranja pobožnost
12.00 Opoldanski koncert ra-
dio-orkestra
16.00 Popoldanski koncert
18.30 Plošče
20.00 Orkestralni koncert in
solistovski koncert — na-
to vokalni koncert do
24.00

599 kc Milan 7 KW

- 10.45 Jutranja pobožnost
12.30 Opoldanski koncert
16.00 Komedija
16.30 Popoldanski koncert
19.15 Vokalni koncert
20.30 Prenos iz Torina

616 kc Praga 5 kW

- 7.30 Prenos koncerta iz Kar-
lovih varov
8.30 Cerkvena glasba
19.00 Koncert radio-orkestra
19.40 Predavanje: Velikonočne
šege
20.00 Vokalni koncert
22.15 Ljudska glasba

635 kc Langenberg 13 kW

- 7.00 Jutranji koncert
9.05 Katoliška služba božja
13.00 Opoldanski koncert
16.00 Dr. Dolittlea dogodivšči-
ne; (9), sluhoigra
16.45 Popoldanski koncert
20.00 »Judas Makkabäus«, ora-
torij v 3 delih od H. Ste-
phanija

680 kc Rim 50 kW

- 10.15 Cerkvena glasba
13.30 Radio-kvintet
17.00 Popoldanski koncert: Po-
svečen mladini. Komična
fantazija v 3 delih: Ciril-
lino
21.02 »Boris Godunoff«, opera
v 3 delih od M. Mussorg-
ski (1872)

716 kc Berlin 4 kW

- 7.15 Jutranji koncert
8.50 Jutranja pobožnost
11.00 Plošče
12.00 Opoldanski koncert
14.00 Prenos iz Leipziga
16.45 Popoldanski koncert
18.00 »Salon Pizelberger«, ope-
reta od J. Offenbacha
20.00 »Mladina«, simfonični or-
kester

734 kc Katowice 10 kW

- 9.00 Slovesna služba božja
17.00 Lahna glasba
19.00 Književna ura
20.00 Vokalni koncert, prenos
iz Krakova

788 kc Toulouse 8 kW

- 12.30 Škofova pridiga
13.00 Opoldanski koncert
18.00 Plesna glasba
19.30 Pesmi in operne arije

833 kc Stuttgart 4 kW

- 7.30 Plošče
11.15 Katoliška služba božja
12.15 Klavirski koncert
14.00 »Knežinja mirt«, pravljic-
na igra od H. Burhemcea,
radio-orkester
15.30 »Missa solemniss« od
Boezija
16.00 Mandolinski koncert
17.00 Nemške velikonočne pe-
smi
18.30 Narodne pesmi
19.30 Orglje
20.30 A. Wolff-Weber: »Preci-
osas«, igra v 4 dej. — nato
plesna glasba

851 kc Graz 7 kW

Celodnevni prenos iz Dunaja

896 kc Poznanj 1.5 kW

- 10.15 Služba božja
18.00 Lahna glasba
20.00 Vokalni koncert, — nato
plesna glasba do 24.00

923 kc Breslau 4 kw

- 8.00 Jutranji koncert
- 11.00 Protestantovska služba božja
- 12.00 Opoldanski koncert, prenos iz Berlina
- 14.00 Prenos iz Leipziga
- 16.35 Klavirski koncert
- 17.05 R. Enders: Domaći koncert — sluhoigra
- 18.05 Novela
- 19.35 Vokalna glasba
- 20.30 G. F. Klopstock: Adamova smrt — sluhoigra
- 21.30 Muzikalična žrtev. — J. S. Bach
- 23.00 Vesela glasba

1076 kc Bratislava 12 kW

- 7.30 Prenos iz Prage
- 9.00 Služba božja
- 12.00 Orkestralni koncert radio-orkestra
- 19.00 Ljudska glasba
- 19.55 Prenos iz Prage

Ponedeljek, 21. aprila**698 kc Beograd 2.5 kW**

- 10.00 Prenos katol. sl. božje
- 12.40 Koncert beogr. tamburaškega orkestra
- 13.30 Dnevne vesti
- 17.05 Komedijska
- 17.30 Ciganska glasba
- 19.30 Predavanje o velikonočnih šegah (prof. Čajkanović)
- 20.00 Violinski koncert. Prof. J. Njemeček. Fr. David: D-dur koncert op. 35 — Vieuxtemps: Reverie — Jaromir Veinberger: a) Spomin, b) Cowboy božič, c) Banjo
- 21.00 Čas in dnevne vesti
- 21.10 G. B. Nikolić poje narodne pesmi ob kitari
- 21.40 Jazz-orkester »Sonny-Boy«
- 22.40 Sprehod po tujih postajah

977 kc Zagreb 0.7 kW

- 10.00 Pravoslavna služba božja
- 17.30 Popoldanski koncert radio orkestra: Neumann: Kitajska stražarska parada; Jo-shitomo: Japonski ženitni

1031 kc Torino 7 kW

- 10.45 Duhovna glasba
- 12.00 Opoldanski koncert
- 16.00 Komedijska
- 16.30 Različna glasba
- 19.15 Vokalni koncert
- 20.30 »Čardaška kneginja«, opereta v 3 dej.

1140 kc M. Ostrava 10 kW

- Dopoldne prenos iz Prage
- 16.00 Popoldanski koncert radio-orkestra, nato prenos iz Prage

1157 kc Leipzig 4 kW

- 8.30 Orglje
- 9.00 Jutranja pobožnost
- 12.00 Opoldanski koncert
- 14.00 Sekanje pirhov v Lužicah sluhoigra
- 15.00 Komorna glasba
- 20.30 Prenos iz Brellona
- 21.30 Vokalni koncert

- ples; Jardin: Mi-Kiou; Holmes: Satsuma; Sidnej Jones: Gejša, potpuri; Weeks: Chong; Puccini: Mme. Butterfly; Ailbut: Svetlola gejša; Yoshitomo: Pojoči veter; Sumkay: Es-Čo
- 20.15 Poročila
- 20.30 Kak prenos
- 22.30 Dnevne vesti

183.5 kc R. W.-Hausen 30 kW

- 7.15 Jutranji koncert
- 12.00 Opoldanski koncert
- 14.30 Koncert na pihala
- 19.00 Predavanje: Prikazanje Jezusovo, dr. R. Saitchik
- 20.00 Simfonični koncert

212.5 kc Varšava 12 kW

- 10.15 Služba božja
- 12.10 Opoldanski koncert varšavske filharmonije
- 16.20 Plošče
- 17.40 Popoldanski koncert na pihala
- 20.20 Fr. Lehar: »Kneginja Nancy«, opereta
- Nato do 24.00 plesna glasba

545 kc Budapest 20 KW

- 10.00 Služba božja
- 12.25 Opoldanski koncert
- 16.55 Popoldanski koncert
- 18.00 Narodne pesmi
- 19.20 »Jesenski manevri«, opereta od I. Kalmana
- 22.20 Plošče

563 kc München 4 KW

- 10.00 Jutranji koncert
- 11.20 Violinski kvintet
- 12.00 Opoldanski koncert
- 13.30 Plošče
- 16.30 Popoldanski koncert radio-terceta
- 19.15 Goethe, »Fantovsko preobražjenje«
- 20.00 Simfonični koncert radio-orkestra

581 kc Dunaj 15 kW

- 10.30 Cerkevni koncert
- 11.00 Ljudski koncert
- 13.00 Opoldanski koncert
- 15.20 Tercet za klavir, violino in cello
- 16.00 Popoldanski koncert ženskega simfoničnega orkestra
- 18.45 Petje
- 20.05 J. Strauss: »Pomladansko ozračje«, opereta v 3 delih

1085 kc Königsberg 4 kW

- 9.00 Jutranja pobožnost
- 11.15 Studentovska muzika
- 12.00 Opoldanski koncert radio-orkestra
- 16.00 Popoldanski koncert
- 20.15 Vojaški koncert — nato plesna glasba do 24.00

599 kc Milan 7 KW

- 12.00 Opoldanski koncert
- 16.35 Mladinska ura
- 17.00 Popoldanski koncert
- 19.15 Vokalni koncert
- 20.30 »Prijatelj Fric« od P. Mascagnija
- 23.40 Koncert do 24.00

616 kc Praga 5 kW

- 10.00 Služba božja: Gregorjanska maša
- 12.00 Ljudska glasba
- 19.30 Prenos iz Dresdona: Opereta »Švanda Dudak«

635 kc Langenberg 13 kW

- 7.00 Jutranji koncert
- 9.05 Evangelijska pobožnost

- 12.15 Ura za žene
- 13.00 Opoldanski koncert
- 15.20 »Velikonočni čar«, pravljica igra za mladino
- 16.25 Plošče
- 17.00 »Mojsirski pevci iz Nürnberg«, opera — nato plesna glasba do 01.00

680 kc Rim 50 kW

- 13.30 Orkestralni koncert radio-orkestra
- 17.30 Popoldanski koncert rim-filharmonije
- 21.02 Prenos koncert iz Neapla
- 13.30 Opoldanski koncert radio-orkestra

716 kc Berlin 4 kW

- 7.15 Jutranji koncert
- 8.50 Pobožnost
- 12.00 Prenos iz Leipziga: Opoldanski koncert
- 14.30 Koncert na pihala
- 17.30 Sluhoigra
- 19.30 A. W. Mozart: »Čarobna piščal«, opera v 2 dej.

734 kc Katowice 10 kW

- 10.15 Služba božja
- 12.10 Opoldanski koncert
- 15.20 Glasba
- 17.25 Ljudski koncert z orkestrom
- 20.20 Prenos iz Varšave

788 kc Toulouse 8 kW

- 13.00 Opoldanski koncert
- 18.00 Plesna glasba
- 18.35 Tango
- 19.00 Ruske pesmi
- 19.30 Simfonični orkester, nato pesmi

833 kc Stuttgart 4 kW

- 11.00 Stara velikonočna glasba
- 12.00 Solo-kvartet, nato plošče
- 15.30 Popoldanski koncert
- 17.00 Violinski koncert
- 19.30 Glasba na pihala
- 20.00 »Geschichte Gottfrieds v. Berlichingen«, igra od J. W. Goetheja
- 22.00 Vokalni koncert in prenos ciganske glasbe iz Budimpešte

851 kc Graz 7 kW

- Celodnevni prenos iz Dunaja

896 kc Poznanj 1.5 kW

- 10.15 Služba božja
- 13.00 Opoldanski koncert

R

TONE POLJŠAK - LJUBLJANA

Aleksandrova 5

RADIOTEHNIKA

nudi
za Din 4950* —
kompleten štiricevni aparat
za izmenični tok

17.45 Popoldanski koncert
19.40 Literarna ura
20.30 Prenos iz Varšave: Vokalni koncert, nato plesna glasba do 24.00

923 kc Breslau 4 kW

8.00 Jutranji koncert
11.00 Katoliška pobožnost
12.00 Opoldanski koncert
14.45 Mladinska ura
15.10 Popoldanski koncert radio-orkestra
19.30 Prenos iz Berlina: Mozart »Čarobna piščal«, opera v 2 dej. — nato plesna glasba do 0.30

1076 kc Bratislava 12 kW

Celodnevni prenos iz Prage oz. moravske Ostrave

Torek, 22. aprila

698 kc Beograd 2-5 kW

10.30 Plošče
12.40 Komorni koncert
13.30 Dnevne vesti
17.05 G. Svetlov igra na žagi
17.30 Komedija
18.00 Popoldanski koncert radio-kvarteta. Suppe: Banditenstreiche, ouvertura — Millöcker: Der Bettelstudent, opereta — Grieg: Solvejs Lied — Benatzky: Dunajski valček
19.00 Dr. V. Vitezica govori o primorskih katedralah
19.30 Nemški jezikovni tečaj
20.00 Prenos iz Zagreba
22.00 Čas in poročila
22.15 Balalajke

977 kc Zagreb 0-7 kW

12.30 Plošče
13.15 Kuhinjski nasveti
13.20 Poročila
17.30 Koncert ruskih balalajk in zbora
18.55 Poročila
19.00 Zvonovi od sv. Marka
19.45 Dnevne vesti
20.00 Koncertni večer. Sodelujejo: Klemens Menschik, pianist (Sarajevo), Vilma Nozinič, čl. zagreb. opere (sopran) in Karlo Šulc, prvi koncertni mojster zagrebške opere (violina): Beethoven: Klavirska sonata d-mol op. 31/2. — Petje. — Mozart: Violinski koncert Es-dur. — Chopin: a) Etude cis-mol, b) Nocturne op. 62/1. —

1031 kc Torino 7 kW

12.00 Opoldanski koncert
16.35 Mladinska ura
17.00 Popoldanski koncert radio-orkestra
19.15 Vokalni koncert
20.30 Prenos iz Milana

1140 kc M. Ostrava 10 kW

Celodnevni prenos iz Prage in Brna

1157 kc Leipzig 4 kW

8.30 Orglje
9.00 Jutranji koncert
12.00 Opoldanski koncert
14.15 Plošče
16.00 Popoldanski koncert
18.15 Mandolinski koncert
19.30 »Švanda dudak«, opera

Petje. — Couperin: a) Pavane, b) La Precieuse. — Smetana: Iz domovine. — Suk: a) Ljubav, b) Dumka. — Smetana: Slepčka. (Prenos v Ljubljano in Beograd.)
22.00 Dnevne vesti.

183 5 kc R. W. - Hausen 30 kW

12.00 Plošče
14.30 Mladinska ura
15.45 Ura za žene
16.30 Prenos popoldan. koncerta iz Leipziga
20.30 Zabavna glasba

212-5 kc Varšava 12 kW

12.00 Plošče
16.15 Plošče
17.45 Violinski koncert
19.50 Prenos iz Poznanja. Nato sprehod po tujih postajah
545 kc Budapest 20 KW
9.15 Opoldanski koncert
12.05 Orkestralni koncert radio-orkestra
17.25 Lahna glasba
19.45 Ciganski koncert
20.45 Klavirski koncert
22.30 Francosko predavanje: Zgodovina ogrsko-poljskih odnosov, govori g. J. Somogyi — nato koncert

563 kc München 4 KW

12.30 Plošče
14.45 Ura za žene
16.30 Popoldanski koncert
19.55 Plošče
21.30 Komorna glasba

581 kc Dunaj 15 kW

12.00 Plošče
15.30 Popoldanski koncert
20.05 Ljudske pevski koncert, nato vokalni koncert

1085 kc Königsberg 4 kW

11.30 Plošče
16.30 Prenos iz Berlina: Zabavna glasba
19.30 Balalajke
20.30 Prenos iz Berlina: Kabaret — nato plesna glasba do 24.00

599 kc Milan 7 KW

12.00 Opoldanski koncert radio-orkestra
16.35 Mladinska ura
17.00 Plošče
19.15 Vokalni koncert
20.30 Prenos iz Torina

616 kc Praga 5 kW

11.45 Plošče
16.10 Predavanje o socialnih problemih o pričetku naše dobe. Prof. Ant. Novak
16.30 Popoldanski koncert cela
20.45 Plošče
21.00 Vokalni koncert na violino
21.30 Klavirski koncert

635 kc Langenberg 13 kW

7.00 Jutranji koncert
13.05 Opoldanski koncert radio-orkestra
15.25 Mladinska ura
16.50 Knjižna ura
17.30 Popoldanski koncert (plošče)
20.00 Vokalni koncert
21.00 »Tannhäuser in jockeyji«, sluhoihra od G. Lustiga

680 kc Rim 50 kW

17.30 Popoldanski koncert
21.02 Prenos opere iz Neaplja ali vokalni koncert

716 kc Berlin 4 kW

14.00 Plošče
16.30 Popoldanski koncert
17.40 Mladinska ura
19.05 Vokalni koncert
20.30 Tretji praznik

734 kc Katowice 10 kW

12.05 Plošče
16.20 Plošče
17.45 Popoldanski koncert
19.20 Prenos iz opere v Katowicah

788 kc Toulouse 8 kW

13.00 Harmonika
18.00 Plesna glasba in petje
20.25 Dunajska glasba

833 kc Stuttgart 4 kW

10.00 Plošče
16.00 Popoldanski koncert
19.30 Petdesetletnica Paule Enderlinga
21.00 Klavirski koncert
0.30 do 1.30 Nočni koncert radio-orkestra

851 kc Graz 7 kW

Do 20.00 Prenos iz Dunaja
20.00 Pisan večer

896 kc Poznanj 1-5 kW

13.05 Plošče
17.45 Popoldanski koncert
19.20 Prenos iz Katowic: Opera
23.00 Koncert radio-orkestra

923 kc Breslau 4 kW

16.30 Popoldanski koncert: petje
19.05 Vokalna glasba
20.30 Prenos iz Berlina: Kabaret

1076 kc Bratislava 12 kW

11.30 Plošče
16.45 Popoldanski koncert radio-orkestra
17.45 »Raztresenci« od Kolžebna, enodejanka
18.35 Plošče
20.30 Ljudska glasba, igra radio-orkestra

1031 kc Torino 7 kW

12.00 Opoldanski koncert
16.35 Mladinska ura
17.00 Plošče
19.15 Vokalni koncert
20.30 Koncert razne simfonične glasbe

1140 kc M. Ostrava 10 kW

11.00 Plošče
12.35 Opoldanski koncert radio-orkestra
15.30 Plošče
19.05 Ljudska glasba
20.30 Vidinski koncert
21.00 Orkestralni koncert, nato prenos iz Prage

1157 kc Leipzig 4 kW

12.00 Plošče
14.30 Mladinska ura, Knjižna ura
16.30 Popoldanski koncert
19.35 Vesele recitacije
21.00 Prenos iz Berlina: Kabaret

Najmodernejšje Radio-aparate

ojačevalce vseh vrst, kupite najboljše in najugodnejše pri
specijalni radio-trgovini

RADIOVAL Ljubljana

Dalmatinova ul. 13

Sreda, 23. aprila

698 kc Beograd 2.5 kW

- 10.30 Plošče
12.40 Orkestralni koncert radio-orkestra
13.30 Dnevne vesti
17.05 Mladinska ura: Mica Bandić čita pravljice
17.30 Predavanje
18.00 Ciklus o veneričnih boleznih
20.00 Prenos iz Prage. Simfonični koncert češke filharmonije, dirig. O. Nedbal. Jos. Suk: Dramatične ouverture; Pohadka, suite op 16 — B. Borkovec: Scherzo in finale — Anton Dvoržak: Simfonijska F-dur
22.00 Čas in dnevne vesti
22.15 Prenos iz Avtokluba

977 kc Zagreb 0.7 kW

- 12.30 Plošče
13.15 Kuhinjski nasveti
13.20 Dnevne vesti
17.00 Vika Podgorska pripoveduje pravljice
17.30 Popoldanski koncert radio-orkestra
18.55 Poročila
19.00 Zvonovi od sv. Marka
19.45 Poročila
19.50 Uvod v sledeč prenos
20.00 Prenos iz zagreb. opere

183.5 kc H. W. - Hausen 30 kW

- 12.00 Plošče
15.00 Ura za dekleta
15.45 Ura za žene
20.30 Prenos iz Breslaua

212.5 kc Varšava 12 kW

- 12.00 Plošče
16.45 Plošče
17.45 Popoldanski koncert radio-orkestra
19.25 Plošče
20.30 Prenos koncerta iz Vilna

545 kc Budapest 20 kW

- 9.15 Popoldanski koncert
12.05 Plošče
17.00 Ciganski koncert
18.15 Violinski koncert
19.20 Vokalni koncert Zveze poštinih uslužbencev

- 20.45 Deli iz operete »Bleda, rumena roža«
23.15 Ciganska glasba

563 kc München 4 kW

- 12.30 Plošče
16.00 Popoldanski koncert
19.00 Predavanje: Pomen kreditnega združenstva
19.35 Vokalni koncert
20.30 O. Manz, »Zmaj iz Kopenhagene«, veseloigra v 3 dej. — nato plesna glasba do 0.30

581 kc Dunaj 15 kW

- 12.00 Opoldanski koncert
15.30 Mladinska ura
16.00 Popoldanski koncert
20.00 Koncert: Karl Hammes poje — nato vokalni koncert

1085 kc Königsberg 4 kW

- 11.40 Opoldanski koncert radio-orkestra
13.15 Plošče
16.30 Glasba na pihala
20.05 Predavanje: Ernst v. Wolzogen ob 75letnici
20.50 Orkestralni koncert, nato plesna glasba do 24.00

599 kc Milan 7 kW

- 12.00 Opoldanski koncert radio-orkestra
17.00 Popoldanski koncert radio-orkestra
19.15 Vokalni koncert
21.00 Muzikalna komedija: Il giglio d'Ali v 3 dej. od Ettore Romagnoli
23.00 Koncert do 24.00

616 kc Praga 5 kW

- 11.15 Plošče
15.30 Marionetno gledališče
19.05 Amerikanske pesmi
20.00 XII. simfonični koncert češke filharmonije, dirig. Oskar Nedbal

635 kc Langenberg 13 kW

- 7.00 Jutranji koncert
13.05 Orkestralni koncert radio-orkestra
17.30 Popoldanski koncert
20.00 Vokalna glasba

680 kc Rim 50 kW

- 13.30 Opoldanski koncert
17.30 Vokalni in godalni koncert (radio-sekstel)
21.02 Simfonično-vokalni koncert

716 kc Berlin 4 kW

- 14.00 Plošče
17.30 Mladinska ura
19.00 Glasba
20.30 »Datterich«, komedija od E. Niebergalla. — Nato plesna glasba

734 kc Katowice 10 kW

- 12.05 Plošče
16.20 Plošče
17.45 Popoldanski koncert
20.30 Prenos koncerta iz Vilna

788 kc Toulouse 8 kW

- 13.00 Opoldanski koncert: mandolina
18.00 Plesna glasba in petje
19.30 Koncert radio-orkestra

833 kc Stuttgart 4 kW

- 12.00 Opoldanski koncert
15.00 Mladinska ura
16.00 Popoldanski koncert
19.30 Podoknice
20.00 »Upnik«, tragikomedija od A. Strindberga
21.15 Vokalni koncert

851 kc Graz 7 kW

- Celodnevni prenos iz Dunaja

896 kc Poznanj 1.5 kW

- 13.05 Plošče
17.45 Popoldanski koncert

- 20.30 Vokalni koncert, nato do 24.00 plesna glasba
»Dan radio-postaje Poznanj«

923 kc Breslau 4 kW

- 15.30 Popoldanski koncert
19.05 Vokalni koncert
20.30 »Kako na mje všeč!«, kabaretna sluhogra od Theobalda
21.30 Vesela glasba

1076 kc Bratislava 12 kW

- 11.30 Plošče
12.35 Opoldanski koncert radio-orkestra
16.35 Popoldanski koncert radio-orkestra
18.35 Plošče
19.00 Prenos iz Prage

1031 kc Torino 7 kW

- 12.00 Opoldanski koncert radio-orkestra
17.00 Popoldanski koncert dvojne kvinteta
19.15 Vokalni koncert
20.30 Prenos iz Milana

1140 kc M. Ostrava 10 kW

- 11.00 Plošče, nato prenos iz Prage in Bratislave

1157 kc Leipzig 4 kW

- 12.00 Opoldanski koncert
14.30 Mladinska ura
16.00 Predavanje: Angleška sodobna literatura in kulturno vprašanje naše dobe. B. Fehr.
16.30 Popoldanski koncert
20.30 »Indiskretnosti«. Scene iz resničnosti

Četrtek, 24. aprila

698 kc Beograd 2.5 kW

- 10.30 Plošče
12.40 Orkestralni koncert radio-kvarteta
13.30 Dnevne vesti
13.40 Predavanje o pančevskem mostu
17.05 Predavanje
17.30 Jazz-godba
19.30 Francoski jezikovni tečaj
20.00 Prenos iz Ljubljane

- 22.00 Čas in dnevne vesti
22.15 Vokalni koncert radio-kvarteta. Weber: Jubel-Ouverture — Giordano: Andrea Chenier, operna fantazija — Mascagni: Intermezzo iz William Rateliff — Ganne: Extase — Kalman: Dorfkind, valček. (Program tega večera se bo radi prenosa iz inozemstva najbrž spreminil).

Tovarna akumulatorjev HOPPECKE d. d. Köln a/Rhein

Ne kupujte akumulatorjev, dokler niste ugotovili, da so cene novega

HOPPECKE akumulator-ja

z ročajem — najnižje in da je poleg tega ta akumulator najbolj dovršen

Anodne in žarilne baterije »HOPPECKE«

977 kc Zagreb 0.7 kW

12.30 Plošče
13.15 Kuhinjski nasveti
13.20 Dnevne vesti
17.30 Prenos zvočnega filma
18.55 Poročila
19.00 Zvonovi od sv. Marka
19.30 Francoski jezikovni tečaj
19.45 Poročila
20.00 Prenos iz Ljubljane

183.5 kc R. W. - Hausen 30 kW

12.00 Plošče
17.30 Literarna ura
20.00 Koncert orkestra
20.00 Prenos iz Leipziga: »Fatinici«

212.5 kc Varšava 12 kW

Celodnevni prenos iz Poznania
(»Poznanjski dan«)

545 kc Budapest 20 kW

9.15 Dopoldanski koncert radio-kvarteta
12.05 Opoldanski koncert
17.40 Ogrske narodne pesmi
19.30 Prenos iz opere: Thomas, »Mignon« — nato vokalni koncert

563 kc München 4 kW

16.30 Zabavna glasba
20.00 Citraški koncert
20.30 Enodejanka
21.00 Koncert radio-orkestra

581 kc Dunaj 15 kW

12.00 Opoldanski koncert
15.30 Popoldanski koncert
19.30 Prenos iz opere: Lemaire, »Samson in Dalila«, opera v 3 delih. — Nato vokalni koncert

1085 kc Königsberg 4 kW

11.30 Plošče
13.15 Opoldanski koncert
18.10 Šramel
20.30 »Jeppe vom Berge«, komedija od L. Holberga

599 kc Milan 7 kW

12.00 Opoldanski koncert radio-orkestra
17.00 Plošče
19.15 Vokalni koncert
20.45 Komedija
21.15 Raznovrstna glasba

616 kc Praga 5 kW

11.15 Plošče
12.35 Koncert radio-orkestra
16.30 Popoldanski koncert: Komorna glasba
20.00 Koncert zveze za moderno glasbo
22.15 Orgeljski koncert

635 kc Langenberg 13 kW

7.00 Jutranji koncert
13.05 Orkestralni koncert radio-orkestra
17.30 Popoldanski koncert
20.00 Vokalni koncert

680 kc Rim 50 kW

13.30 Opoldanski koncert radio-kvinteta
17.30 Popoldanski koncert
21.02 Prenos opere iz kr. gledišča ali vokalni koncert

716 kc Berlin 4 kW

14.00 Plošče
17.55 Plesna glasba
18.20 Predavanje: Zemlja kot telo v svetovju, govori dr. A. Marcuse.
19.30 Zborni spevi
20.00 »Rendezvous«, sluhoigra od A. O. Palizscha.

734 kc Katowice 10 kW

Celodnevni prenos iz Poznania
(»Poznanjski dan«)

788 kc Toulouse 8 kW

13.00 Opoldanski koncert
18.00 Plesna glasba in petje
19.30 Vokalni koncert

833 kc Stuttgart 4 kW

10.00 Plošče
16.00 Popoldanski koncert
19.30 Švicarska glasba
20.05 Ljudska glasba

851 kc Graz 7 kW

Celodnevni prenos iz Dunaja

896 kc Poznanj 1.5 kW

8.45 Služba božja
9.30 Jutranji koncert
13.03 Solisti
18.21 Predavanje v francoščini
19.11 Predavanje v nemščini
20.00 St. Moniuszka: »Verbum nobile«, opera

22.26 Slovanska glasba
23.20 Sodobna poljska glasba
23.58 Narodne pesmi
24.00 do 2.00 Plesna glasba

923 kc Breslau 4 kW

16.30 Popoldanski koncert
19.05 Operna glasba
20.30 Vokalni koncert
21.40 K. Schwabach poje, nato do 24.00 plesna glasba

1076 kc Bratislava 12 kW

11.30 Plošče
12.00 Prenos iz Prage
16.30 Koncert radio-orkestra
18.05 Popoldanski koncert
19.05 Ljudska glasba
19.45 Prenos iz Prage

Pelek, 25. aprila**698 kc Beograd 2.5 kW**

10.30 Plošče
12.40 Orkestralni koncert radio-kvarteta
13.30 Dnevne vesti
13.40 Prenos od gradbe pančevskega mostu
17.05 Predavanje
17.30 G. M. Stefanović govori o veslaškem sportu
18.00 Harmonika
19.00 Dr. V. K. Petković govori o geološki formaciji zemlje in morja pri nas
19.30 Nemški jezikovni tečaj
20.00 Koncert zbora »Gajcet«
21.00 Vokalni koncert radio-kvarteta, Sodeluje g. R. Ertl, član beogr. opere.

Pomladanski motivi. E. Bach: Frühlingserwachen — Vivaldi: Largo za violino »Pomlad« — Hildach: Vigred — Sinding: Frühlingstrauschen — Schubert: Frühlingsglaube — Schumann: Er ist's (poje g. Ertl) — Fauchey: Pomlad na Japonskem — Grieg: An den Frühling
Grieg: Letzter Frühling — Hildach: Der Lenz (poje g. Ertl) — Strauss: Frühlingstimmen, valček
22.0 Čas in dnevne vesti
22.15 Plošče

(Program tega večera se bo najbrže spremenil raznozemskega prenosa.)

977 kc Zagreb 0.7 kW

12.30 Plošče
13.15 Kuhinjski nasveti
13.20 Dnevne vesti
17.00 Ura za žene
17.30 Popoldanski koncert radio-orkestra
18.55 Poročila
19.00 Zvonovi od sv. Marka
20.15 Angleški jezikovni tečaj
20.30 Poročila
20.35 Hebrejska duhovna glasba. Sodeluje B. Grüner, nadkantor, Zagr. židovski cerkveni zbor pod vodstvom g. prof. Fr. Lučiča: Lewndowski: Jigdal. — Naumburg: Uwaschofor. -

1031 kc Torino 7 kW

12.00 Opoldanski koncert radio-orkestra
17.00 Plošče
19.15 Vokalni koncert
20.30 Prenos iz Milana

1140 kc M. Ostrava 10 kW

12.35 Opoldanski koncert radio-orkestra
16.00 Ura za žene
19.00 Prenos iz Prage

1157 kc Leipzig 4 kW

16.30 Popoldanski koncert
19.35 Koncert draždanske filharmonije
21.00 Odlomek iz opere »Fatinica« od Fr. Suppéja

Löwenstam: Adonaj moloh. — Sienawoj: Weschomru. — XX: Kikeschimcho. — Lučić: Kwo-do-Mimkono. - Gotschall: Reze. — S. Sulzer: Adon olom.

2150 Dnevne vesti**22.00 Sprehod po tujih postajah****183.5 kc R. W. - Hausen 30 kW**

12.00 Plošče
16.30 Popoldanski koncert iz Leipziga
20.00 Narodne pesmi
21.00 Klingler kvartet: vokalni koncert

212.5 kc Varšava 12 kW

12.00 Plošče
17.45 Popoldanski koncert radio-orkestra
20.15 Simfonični koncert varšavske filharmonije

545 kc Budapest 20 kW

9.15 Plošče
12.05 Opoldanski koncert
17.30 Popoldanski koncert
20.00 Vokalni koncert terceta, nato ciganska glasba

563 kc München 4 kW

14.45 Ura za žene
16.30 Popoldanski koncert radio-terceta
19.50 Zabavni koncert radio-orkestra
21.00 Predavanje: O psihologiji svetovnega nazora, Hugo Erdmann
21.30 Schubertova ura

581 kc Dunaj 15 kW

12.00 Opoldanski koncert
15.20 Plošče
16.40 Klavirski kvintet
17.10 Arije in pesmi
20.00 Pevski koncert opernega zbora — nato vokalni koncert

1085 kc Königsberg 4 kW

11.30 Opoldanski koncert radio-orkestra
13.15 Plošče
17.30 Ura za žene
20.03 Simfonični koncert, nato plesna glasba do 24.00

Sestava

Popravila

Moderniziranje

E. E. JAKOPIČ

LJUBLJANA VII - CELOVŠKA CESTA 23

Prvovrstni material - Prvovrstno delo

599 kc Milan 7 kW

12.00 Opoldanski koncert radio-orkestra
 17.00 Popoldanski koncert radio-orkestra
 19.15 Vokalni koncert
 20.30 Simfonični koncert, dirigira A. Pedrollo

616 kc Praga 5 kW

11.15 Plošče
 19.30 R. Wagner, Uvertura k »Faustu«
 20.00 Sluhoigra: Goethe: Faust
 22.20 XV. koncert sodobne glasbe

635 kc Langenberg 13 kW

7.00 Jutranji koncert
 10.15 Plošče
 13.05 Opoldanski koncert
 17.30 Popoldanski koncert
 20.00 W. A. Mozart »Don Juan«, opera v 2 dej.

680 kc Rim 50 kW

13.30 Opoldanski koncert radio-orkestra
 17.30 Popoldanski koncert: bohin godalna glasba
 21.02 »Kolibri«, opereta v 3 dej. od A. Montanarija

716 kc Berlin 4 kW

14.00 Plošče
 16.20 Zabavna glasba
 18.20 Koncert
 20.00 Vokalni koncert radio-orkestra, nato plesna glasba
 0.30 Nočna glasba

734 kc Katowice 10 kW

12.05 Plošče
 17.45 Prenos iz Varšave: Lahna glasba
 20.15 Simfonični koncert iz filharmonije

788 kc Toulouse 8 kW

13.00 Opoldanski koncert
 18.00 Plesna glasba in petje
 19.30 Petje in orkester, nato operna glasba

833 kc Stuttgart 4 kW

10.00 Plošče
 16.00 Popoldanski koncert
 19.05 Predavanje: Moderni evropski roman, predava prof. dr. H. Naumann
 19.30 Glasba s ceste
 20.30 »Morje«, izvaja filharmonični orkester
 22.00 Stara klavirska glasba

851 kc Graz 7 kW

Celodnevni prenos iz Dunaja

896 kc Poznanj 1.5 kW

13.05 Plošče
 17.45 Popoldanski koncert
 20.15 Prenos iz Varšave
 22.45 Plesna glasba do 24.00

923 kc Breslau 4 kW

16.00 Ura za žene
 16.30 Plošče
 19.15 Vokalna glasba
 20.00 »Generacija«, trogovor
 20.40 Petje

1076 kc Bratislava 12 kW

11.30 Plošče
 16.00 Popoldanski koncert radio-orkestra
 19.00 Prenos iz Prage

1031 kc Torino 7 kW

12.00 Opoldanski koncert radio-orkestra
 17.00 Popoldanski koncert
 19.15 Vokalni koncert
 20.30 Simfonični koncert, prenos iz Milana

1140 kc M. Ostrava 10 kW

11.00 Plošče
 12.35 Opoldanski koncert radio-orkestra
 16.00 Plošče
 19.00 Prenos iz Prage

1157 kc Leipzig 4 kW

12.00 Plošče
 15.00 Ura za žene
 16.30 Popoldanski koncert
 19.45 Avstrijska plesna glasba
 21.10 Simfonični koncert

698 kc Beograd 2.5 kW

10.30 Plošče
 12.40 Orkestralni koncert radio-kvarteta. Mozart: Čarobna piščal, uvertura — Puccini: Madame Butterfly, operna fantazija — Leoncavallo: Mattinata — Kreisler: Lepi rožmarin
 13.30 Dnevne vesti
 17.05 Mlandinska ura: Pomlad
 18.00 Ura za ljudsko zdravje
 19.30 G. dr. M. Kočanin govori o muzejih
 20.00 Prenos iz Novega Sada
 22.00 Čas in dnevne vesti
 22.15 Vokalni koncert radio-kvarteta

183.5 kc H. W. - Hausen 30 kW

12.00 Umetniško podajanje za šolo
 14.00 Plošče
 18.20 Zabavna glasba
 20.00 Veseli večer, — nato čas, dnevne vesti

212.5 kc Varšava 12 kW

12.00 Plošče
 20.15 Klavirski koncert

22.00 Dr. Szarlitt: »Zmagoslavje«, prenos s poljskega gledališča na Dunaju

545 kc Budapest 20 kW

9.15 Opoldanski koncert radio-orkestra
 12.05 Opoldanski koncert kraljeve ogrske muzike
 18.00 Popoldanski koncert
 21.30 Prenos mednar. boksarskega boja

563 kc München 4 kW

12.30 Plošče
 16.00 Citraški koncert
 16.30 Popoldanski koncert
 17.25 Orgeljski koncert
 19.45 Vokalni koncert radio-orkestra
 21.50 »Najlepši čas«, sluhoigra

581 kc Dunaj 15 kW

12.00 Plošče
 16.00 Popoldanski koncert
 18.00 Radioreportaža
 19.30 Cello-koncert
 20.05 »Bonbury« ali »Pomen resnobe« od O. Wildeja, trivialna komedija

1085 kc Königsberg 4 kW

11.40 Plošče
 13.15 Opoldanski koncert radio-orkestra
 19.00 Zabavna glasba
 20.30 J. Brammer: »Bajadera«, opereta v 3 dej

599 kc Milan 7 kW

12.00 Opoldanski koncert radio-orkestra
 17.00 Plošče
 19.15 Vokalni koncert
 20.30 Prenos iz opere

616 kc Praga 5 kW

11.15 Plošče
 19.05 Ljudski večer
 20.30 Violinski koncert
 21.00 Italijanski dueti
 21.30 Klavirski koncert

635 kc Langenberg 13 kW

7.00 Jutranji koncert
 10.15 Plošče
 13.05 Opoldanski koncert
 17.30 Popoldanski koncert
 20.00 Veseli večer — nato do 1.00 plesna glasba

680 kc Rim 50 kW

13.30 Opoldanski koncert
 17.00 Komedija v 1 dej.: Betina od A. Musset-ja
 21.02 Prenos iz Neaplja: Opera ali vokalni koncert

716 kc Berlin 4 kW

14.15 Plošče
 16.30 Zabavna glasba

18.20 Predavanje: »Današnji dijaki« (B. Görner)

734 kc Katowice 10 kW

12.05 Plošče
 20.25 Prenos koncerta iz Varšave
 21.15 Lahna glasba

788 kc Toulouse 8 kW

13.00 Opoldanski koncert
 18.00 Plesna glasba in petje
 20.25 Gostovanje tujega orkestra
 21.00 Vokalni koncert

833 kc Stuttgart 4 kW

10.00 Plošče
 15.00 Popoldanski koncert
 17.00 Plesna glasba
 19.30 Alice Fliegel: »Črna senca v Newyorku«, sluhoigra
 20.30 Pisan večer, nato plesna glasba

851 kc Graz 7 kW

Celodnevni prenos iz Dunaja

896 kc Poznanj 1.5 kW

13.05 Plošče
 18.45 »Živa beseda«, recitacija
 19.20 Zborni koncert
 20.15 Ura za žene
 20.30 Prenos iz Varšave

923 kc Breslau 4 kW

16.30 Popoldanski koncert
 18.10 Ura za poljedelce
 19.05 Vokalna glasba
 20.30 Prenos iz Berlina: Stotisoč tolarjev, burka od D. Kalische

1076 kc Bratislava 12 kW

11.30 Plošče
 12.35 Opoldanski koncert radio-orkestra
 16.00 Violinski koncert
 20.05 Koncert radio-orkestra
 22.00 Prenos iz Prage

1031 kc Torino 7 kW

12.00 Opoldanski koncert radio-orkestra
 17.00 Plošče
 19.15 Vokalni koncert
 20.30 Prenos iz opere v Milanu

1140 kc M. Ostrava 10 kW

11.00 Plošče
 12.35 Opoldanski koncert radio-orkestra
 16.00 Plošče
 18.10 Prenos iz Prage

1157 kc Leipzig 4 kW

12.00 Plošče
 19.30 Umetna glasba
 20.30 »Nova oddajna postaja«, sluhoigra od K. Mindeja

Sobota, 26. aprila**698 kc Beograd 2.5 kW**

10.30 Plošče
 12.40 Orkestralni koncert radio-kvarteta. Mozart: Čarobna piščal, uvertura — Puccini: Madame Butterfly, operna fantazija — Leoncavallo: Mattinata — Kreisler: Lepi rožmarin
 13.30 Dnevne vesti
 17.05 Mlandinska ura: Pomlad
 18.00 Ura za ljudsko zdravje
 19.30 G. dr. M. Kočanin govori o muzejih
 20.00 Prenos iz Novega Sada
 22.00 Čas in dnevne vesti
 22.15 Vokalni koncert radio-kvarteta

977 kc Zagreb 0.7 kW

12.30 Plošče
 13.15 Kuhinjski recepti

Najnovejši zvočnik

sistem Grab Berlin I. in II.

Visok in nizek ton čist! Naročite takoj!

Zastopstvo **FRANC JARH, MARIBOR Koroščeva 20**

Cena Din 110.- in Din 160.- franko, predplačilo ali povzetje.

Kako se obvarujem motenj (Nadaljevanje)

Zalibog pa sprejemajo višje antene tudi več atmosferskih motenj kot nižje ležeče ali pa notranje. Čim večja pa je prava višina antene, tem bolje sprejema taka antena radiofonske valove. Treba pa je zdaj voliti, za kakšno anteno se hočemo odločiti.

Glede antene vobče hočemo še nekaj pripomniti: mnogi se zamenjavajo pojma: sobna ali okvirna antena. Bistvo sobne antene je, da jo moremo uporabiti prav za prav za vsak aparat. Na sobno anteno slišimo tudi z detektorjem, če smo v bližini oddajne postaje. Lahko pa slišimo tudi z manjšim večelektronskim aparatom inozemske postaje, toda šibkeje, morda le s slušalko. Bistvo okvirne antene pa je, da jo moremo uporabiti za sprejem tudi zelo oddaljenih inozemskih postaj pri specialnih, najmanj štirielektronskih aparatih. Docim mora sobna antena imeti še zemljovod, ga okvirna ne rabi več in je slednja zato prenosna antena.

Prednost okvirne in tudi sobne antene pred zunanjo je ta, da ne sprejemajo atmosferskih motenj v taki izmeri kot zunanja. Napačno pa je mnenje, da imamo v pri njih v splošnem tudi manj motenj kot pri zunanji. Na nje vplivajo zelo motnje, ki jih povzročajo domače električne naprave in električni vodi. Edino pri okvirni anteni odpomoremo temu nedostatku z možnostjo usmerjanja, to se pravi, zasučemo okvirno anteno v ono smer, v kateri sprejema najmanj teh motenj, t. j. pravokotno na smer, iz katere prihajajo.

Večelektronski aparati ojačijo poleg radiofonskega toka tudi še motnje, zato se večkrat zadovoljimo raje z manjšo jakostjo glasu v zvočniku. Vendar jih ne ojačijo relativno v toliki meri kot radiofonski tok. Nekateri aparati, tako zvani neutrodi pa so posebno čisti in ne reproducirajo skoro nikakih motenj. To svojstvo jim daje posebna konstrukcija brez reakcije. Z reakcijo namreč zmanjšamo dušenje v mrežnem krogu in s tem istočasno tudi dušenje motenj. Čim jačje je reakcija, tem jačše so tudi motnje, ki pa skoro popolnoma izginejo, če odstranimo reakcijo. Če hočem imeti torej dober sprejem brez motenj, se moremo zadovoljiti z manjšo jakostjo glasu in kolikor je le mogoče ne uporabljati reakcije.

Mnogokrat vključimo bločne kondenzatorje (s kapaciteto 10.000—20.000 cm) tudi vzporedno k sponkam zvočnika, da udušimo motnje, ki prihajajo od motorjev. Vendar udušimo s tem višje frekvence glasu, kar glas nekoliko deformira. Zato se tega poslužujemo večinoma le pri jačjih motnjah.

Kot smo že omenili, je najbolje udušiti motnje kar na mestu, kjer nastajajo. Vedo pa to ni mogoče. Najti moramo tudi v tem slučaju neke izhod odn. možnost ubraniti se motenju, ki izvirajo n. pr. iz električnega omrežja, zlasti če so jake. Da jih udušimo, vključimo pred aparat dva zaporna kroga, ki jih moramo uglasti na val, ki ga hočemo sprejemati. Seveda trpi pri tem nekoliko jakost glasu, toda pri zelo jakih motnjah v omrežju je to edin izhod.

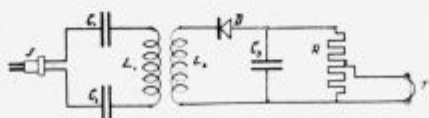
Doslej smo razmišljali o postanku raznih motenj, ki izvirajo od tujih električnih naprav in kako se jih obvarujemo, hočemo pa še omeniti, kakšne bistvene znake imajo posamezni motnje, po katerih jih potem tudi ločimo.

N. pr. motnje, ki izvirajo od visokofrekvenčnih medicinskih aparatov, spoznamo po njihovem zelo neprijetnem šumu — brnenju. Njegova jakost je skoraj konstantna, nastopi pa motnja, čim so neke v bližini priključili tak aparat, pa tudi takoj preneha, čim so ga izključili. Ta šum je precej podoben šumu strojne žage. Nasprotno pa jakost šuma pri motnjah, ki izvirajo od električnih žarnic, polagoma izgineva. V splošnem pa so si šumi vseh motenj, ki jih povzročajo iskre, po svoji kakovosti, dokaj slični, t. j. imajo svojo karakteristično barvo. Gotove značilnosti posameznih naprav ustvarja način, kako si sledi iskre, pri vrtečih se strojih za enakomerni tok število kolektorskih je odločilno število obračajev, pri torskih lamel, pri električnih zvoncih, induktorjih in medicinskih aparatih pa vibracijska brzina prekinjala. Z zelo zanimivimi eksperimenti se da določiti cela skala vseh teh motenj.

Zelo hitro si sledijo pokajoči in hreščeči toni pri visokofrekvenčnih medicinskih aparatih, iskernih induktorjih, tudi na Röntgen-napravi, električnih zvoncih etc. Dokaj hitro si sledijo ti šumeči toni, ki povzročajo motnje, tudi pri električnih strojih, toda njihova jakost ni tako velika, manjka jim tudi oni neprijetni ostri značilni šum, ki nastopa zlasti, če imamo konstantno večjo jakost. Motorji pa povzročajo lahko tudi zvenenje, ki ga pa štejem med najbolj mile motnje.

Včasih sodimo napačno in dolžimo motorje, medicinske aparate etc. Motnje nam lahko povzroča tudi naš radiososed, kadar prejako privije reakcijo. V tem slučaju namreč postane sosedov aparat oddajna postaja in vplivajo motnje, ki jih ustvarja in oddaja, induktivno na naš antenski sistem.

Premalo pa poznajo radioamaterji še atmosferske motnje, ki jih je sicer težko ločiti od drugih. Le preradi označijo vsako motnjo, četudi izhaja iz lastne naprave, že za atmosfersko. Značilne atmosferske motnje so posamezni le kratko dobo trajajoči treskajoči šumi, ki jih povzročajo električne izpraznitve v ozračju. Lahko pa nastopajo tudi v obliki stalnega sikajočega šuma ali pokanja ali pa kot šum, ki je podoben odpadanju od zida.

$C_1 = C_2 = 100-200 \text{ cm}$, $L_1 = 50-150$ ovojev $L_2 = \text{do } 200$ ovojev $C_3 = 1000-2000 \text{ cm}$ $R = \text{regulačni upor}$. $D = \text{detektor}$, $S = \text{stikalo}$, $T = \text{telefon (slušalka)}$

Ko smo torej spoznali vrsto motenj, in vemo, kaj nam kvari prijeten radiosprejem, moremo še najti kraj in mesto, kje te motnje nastajajo. Pomagamo si pri tem lahko z majhno ceno in pripravo.

Tak aparat sestoji kot kaže skica, iz tuljave L_1 , ki jo priključimo preko dveh

kondenzatorjev na stikalo S . To tuljavo vezemo z nihajnim krogom, ki sestoji iz tuljave L_1 , ki jo priključimo preko dveh vključimo še detektor. Vzporedno h kondenzatorju vključimo spremenljivi upor in sicer kot potenciometer. Na krajne sponke priključimo slušalko.

Pač pa moramo ta aparat prej preizkusiti z oz. na kakšnega znanega povzročitelja motenj, n. pr. na visokofrekvenčni medicinski aparat. Ta poskus se vrši na sledeči način: stikalo z našega aparata priklopimo na električno omrežje. V slušalki slišimo motnje dobro, najjačje, če imam izključen ves upor. Čim več upora pa vključim, tem slabše jih slišim. Nato povečam upor tako, da mi motnje skoro popolnoma izginejo. Ta poskus naredim v različnih razdaljah od svojega visokofrekvenčnega aparata. Zabeležim si pa, koliko upora sem moral vključiti na posameznih mestih. Čim več ga namreč morem vključiti, tem bližje sem povzročitelju motenj.

Iščem pa ga ravno obratno. Če poslušam na gotovem mestu, sodim po vključenem uporu ali se približujem povzročitelju motenj ali se mu pa oddaljujem. Da ga najdem, se pomikam v ono smer, kjer moram vključiti vedno več upora.

Ogledali smo si v dosedanjih razmišljanjih razne motnje in napake pri radiosprejemu. Videli smo, da ni ravno lahko vse poznati, a mnogo težje jih je še včasih odpraviti. Toda polagoma je mogoče preštudirati tudi te nebrojne in najraznovrstnejše motnje. Slehernemu lahko le koristi, če pozna razne »boleznice« svoje radiosprejemne naprave, ki jih večinoma lahko sam izleči in si zasužura s tem stalni užitek dobrega radiosprejema.

(Dalje.)

Sprejem in uporabnost kratkih valov

V radiotelegrafiji in telefoniji so delali prve poskuse na dolge valove, ki so se za takratno poznavanje prilik dobro obnesli. Slišali so jih zelo daleč, toda uporabiti so morali za oddajo velike energije. V bližini oddajne postaje so slišali zelo jako, čim večja pa je bila razdalja med sprejemno in oddajno postajo, tem slabše so jih mogli sprejemati. Jakost je pojemale postopoma, dolgi valovi vsled svojega značilnega razširjanja nad površino zemlje niso imeli tako zvanega mrtvega pasu.

Vsled njihove neekonomičnosti — porabe ogromne energije pri oddaji — so prešli na sedanje radiofonske, t. j. srednjedolge valovne dolžine. Dasi nastopajo tu že znatni mrtvi pasovi, uporabljamo radiofonske valove radi neprimerno manjše oddajne energije in ker imajo tudi manj motenj kot dolgi.

Seveda so delali poskuse tudi s kratkimi valovi, toda ti prvi poskusi so bili negativni. Slišali so jih le v razmeroma zelo majhnem pasu krog postaje (do 50 km). Nadaljnje raziskovanje so takrat opustili. In tako se je zgodilo, da so na nekem ameriškem radio-kongresu prepustili »nerabne« kratke valove amaterjem v prosto uporabo.

In danes? Vsakdo že govori o kratkih valovih, vsakdo skoraj zahteva od svojega aparata, da z njim sprejema tudi kratke valove.

Ta ogromen preokret so povzročili ameriški radio-amaterji, ki so kmalu od-

krili odlične posebnosti kratkih valov. Dognali so, da se razširjajo najdalje in to s skoraj nezmanjšano jakostjo in kar je zlasti važno, za njih razširjanje rabimo razmeroma zelo malo energije. Edini nedostatek pri njih je ta, da imajo razmeroma velik mrtvi pas. Zaradi tega jih uporabljamo za oddajo na velike daljave, dočim se poslužujemo na manjše razdalje še vedno radiofonskih valov. Odlikuje pa sprejem na kratke valove prav posebna čistost glasu in gotova jakost skoraj brez ozira na dnevni čas. Posebno čist je sprejem na kratke valove zaradi tega, ker nimajo skoraj nobenih atmosferskih motenj, edino »fading« je pri kratkih valovih včasih močan. Postaje na kratke valove oddajajo ravno v času, ko slišimo na navadne radiofonske valove le šibko in pa z velikim šumom, t. j. čez dan odnosno zlasti popoldne.

Z aparatom, ki sprejema tudi kratke valove, slišimo lahko vsak popoldne čisto in glasno n. pr. Berlin, Chelmsford (na Angleškem) in druge. Posrečilo se je tudi brez večjih težav dobiti že zvečer ameriške postaje. Mnogo radioamaterjev ima aparate z izmenljivimi tuljavami, z garnituro tudi za kratke valove in se tega le prav malo ali sploh ne poslužujejo. Može so že napravili poskus, ki se jim je pa najbrž izjalovil in to le zaradi nerodne manipulacije z aparatom, potem so pa sprejem na kratke valove sploh opustili. Postaje na kratke valove ni težko loviti, le kondenzatorje moramo previdneje in počasneje uravnjavati kajti če jih zavrtimo le za pol stopinje, vala nimamo več. Aparati so z ozirom na kratke valove zelo selektivni. Treba je napraviti pač nekaj poskusov in uspeh je zagotovljen!

Kratki valovi so zaradi svojih prednosti pokazali veliko uporabnost. Poslužujejo se jih zdaj za najrazličnejše poskuse. Z njih pomočjo so znanstveno začeli raziskovati razširjanje radiovalov sploh. Zadnji čas pa skušajo z njih pomočjo doseči tudi oddajanje energije na velike daljave. Čitali smo zadnje dni o poskusih, pri katerih so s pomočjo kratkih valov oddajali iz gotovega mesta energije in z njimi užigali v razdalji več tisoč kilometrov na razstavah žarnice, kar se jim je ravno s pomočjo kratkih valov brez težav posrečilo. Delajo pa sedaj na tem, da bi mogli z njih pomočjo prenašati tudi večje energije na velike razdalje.

»Nerabnim« zaznamovani kratki valovi so torej v najkrajšem času pokazali, kako zelo so uporabni. Izpolnili so veliko vrzel, ki je bila zelo občutna zlasti v radiotelegrafiji in — telefoniji. Z njimi je omogočeno razširjati važne vesti in drugo v trenutku po vsem svetu. Kratki

valovi so združili kontinente, saj je danes možen tudi že radiotelefonski pogovor n. pr. iz Evrope v Ameriko. Tudi potujoče oceanske parnike ravno kratki valovi vežejo sredi oceana, kjer so bili prej popolnoma brez vsakega stika s kopnim, z enim ali drugim kontinentom. Potniki ne pogrešajo več vesti iz svojih krajev, saj izvejo novice po radiu.

Brez kratkih valov si ne moremo misliti prekooceanskih poletov, in si tudi ne morem omisliti »Zeppelinovega« potovanja krog sveta. Tako so pokazali kratki valovi svojo veliko važnost zaradi svoje izredne uporabnosti.

Preobrat v fonotehniki

Preobrat prinaša v fonotehniko docela nov aparat, ki združuje v sebi z elektromotorjem poganjan gramofon, radio-sprejemni aparat in izvrsten zvočnik ter hkrati omogoča sprejem, kakor tudi ojačano zopetno podajanje govornice, glasbe kakor sploh vsakega zvoka na zelo preprost način. Aparat vključiš na stikalo voda za izmenični tok, odgovarjajoča pretikala vklopiš in zvežeš mikrofon z

aparatom. Po mikrofonu sprejeti glasovi se spremenijo v električna nihanja, ki jih ojači ojačevalec radio-aparata in ki vplivajo na električno zvočno dozo. Ta zvočna doza spremeni električne nihaje spet v mehanske ter zariše zvoke s pisalom iz posebno trdega materiala na papirno tenke plošče iz negorljivega filmskega materiala ali kovine, ki jih je treba položiti na gramofonov krožnik. Te plošče imajo premer do 30 cm. Najdaljše sprejemanje znaša pri tej velikosti plošč okrog 10 minut.

Tudi radio-sprejemni aparat, ki se nahaja v aparatu, se da porabiti za spre-

jemanje na ploščo. Tako se oddajanje po radiu lahko sprejme na ploščo. V ta namen se vklopi radio-sprejemni aparat in se zveže sprejemna zvočna doza — namesto zvočnika — s pretikalom neposredno z radio-sprejemnim aparatom.

Takoj ko končaš sprejem, lahko pričneš z oddajanjem sprejemanih glasov, govora ali glasbe. V ta namen opremiš zvočno dozo aparata z leseno iglo, da plošče čim manj izrabiš. Plošče se odigravajo nato na enak način kakor pri vsakem normalnem gramofonu. Glasove, govor ali glasba reproducira v aparatu se nahajajoči zvočnik, radio-sprejemni aparat pa, s katerim je zvočna doza vklopljena, se porabi kot ojačevalec. Te plošče pa lahko odigraš na vsakem poljubnem gramofonu, če uporabiš v to leseno iglo v akustični zvočni dozi. Ta novi aparat se zove »Literaphon« in so ga na lipskem velesejmu kot novost že zelo občudovali.

Literaphon je prvi aparat, ki omogoča korespondenco slepcev. Sprejemne plošče so tako lahke, da jih je mogoče pošiljati kot »zvočna pisma« po pošti...

Tudi drugačna uporabnost Literaphona je izredno mnogostranska. Mesto plošče se namreč ob primerni drugačni napravi lahko uporablja tudi filmu podobne trak, na katerega se lahko sprejema celoten potek važnih razgovorov, konferenc, sej, obravnav, predavanj, ki lahko trajajo tudi cele ure.

Prav tako je Literaphon važen tudi kot sprejemalec diktatov. Umetniki (pevci in igralci) ter govorniki ga bodo začeli ceniti kot predragoceno sredstvo za lastno kontrolo.

V svoji idealni sestavi pomenja Literaphon družinski aparat bodočnosti, kjer so združeni radio, gramofon in — literafon.

Detektor za daljnovidenje

Daljnovidenje zahteva še danes jako komplicirane aparature, vrh tega še mehansko gibanje tako zvane Nipkowove plošče. Manjše komplikacije sicer zahtevajo pred nedavnim izumljene Braunove elektrone, vendar zahteva tudi uporaba teh še toliko aparature, da narastejo stroški jako hitro. Idealna rešitev bi bila pač, da bi se tudi za daljnovidenje kakor tudi za prenos slik dal skonstruirati detektor, ki bi zahteval prav tako enostavno upravljanje in bi prav tako malo potrkal na žep amaterjev, kot običajni detektor za akustične prenose. Razumljivo je, da so na tem polju delali in eksperimentirali po vsem svetu z mrzlično naglico in zdi se, da je detektor za daljnovidenje rešen problem. Kakor večina izumov, se ima tudi ta zahvaliti za svoj postanek golemu slučaju.

Pri tej tekmi za uspehom se je posrečilo profesorju Fiesemöppu na tehnični visoki šoli v Karlsruhe, da je iz slučajnostnih opazovanj prispel do detektorja za daljnovidenje.

Pri elektrotehničnih poskusih je opazil, da so se pojavljale na tanki, brušeni kremenjakovi plošči, ki je bila prevlečena s srebrno klorovo želatino, premikajoče se temne lise, če je gorel pod ploščo Bunsenov gorilnik in jo segreval. Najprej je mislil, da izvirajo te lise od plapolanja plamena in se ni menil zanje. Pri vseh teh poskusih pa je bila plošča priključena tudi na enakomerni električni tok iz mestne elektrarne. Slučaj je na-

Najpopolnejši akumulatorski element z garancijo!
4 volte 18 AH samo Din 210 — z ročajem. Vse
vrste transportabilnih elementov za radio, avto, te-
lefon itd. priporoča domače podjetje

VATRA AKUMULATOR

ING. I. & F. DOMICELJ, Maribor, Strossmajerjeva 3

nesel, da je nastal v mestni elektrarni štrajk, in profesor je, prisiljen, moral pri svojih poskusih uporabljati enakomerni tok iz električnih baterij na tehnični visoki šoli. Pri teh poskusih pa je opazil, da se na plošči ni nikdar pojavila nobena temna lisa. Pojavile so se pa zopet takoj, ko je po končanem štrajku v elektrarni priključil ploščo na tok iz mestne elektrarne.

Lise so postale še posebno izrazite, če je ploščo le malo segreval, pač pa močno osvetlil od spodaj. Zamenjal je Bunsenov gorilnik s 50 Wattno Osram-Nitra-Opal žarnico, ki je dajala pravilno toploto in zadostno svetlobo. Temperatura plošče je potem reguliral še z ventilacijskimi luknjicami, katere je poljubno zapiral in odpiral, tako da je dosegel najmočnejši efekt. Pri poskusih je opazil, da je najugodnejša temperatura plošče nekako 65° C in da lise pri porastu ali padcu 3° zelo oslabe. Popolnoma pa izginejo lise, če pade temperatura za 8° ali če se poveča za 310°. Vrh tega porjavi železinska plast pri 100° C, kar tudi zelo škoduje izrazitosti lis.

Končno je prof. Fiesemöpp dognal, da izvirajo lise od superponiranih izmeničnih tokov v enakomernem mestnem električnem toku. — Seveda je ostal ta tako zvani Fiesemöppov fenomen nekaj časa brez vsakega pomena, ker se ni dal nikjer praktično izrabiti. Šele asistentu prof. Fiesemöppa, dr. Dötschu, se je posrečilo najti praktično izrabo tega izuma.

Vložil je namreč kremenjakovo ploščo pri temperaturi 65° in močni osvetljavi namesto kristala v detektorski krog. Kakor hitro je uglasil detektorski aparat na kako močnejšo radio oddajno postajo, so se pojavile na plošči močne sence, ki so odgovarjale akustičnim pojavom v zvočniku oz. slušalkah. S tem je dobil dokaz, da je kremenjakova plošča sprejemljiva za nizkofrekvenčne električne toke.

Nadalje mu je prišlo na misel, da bi poskusil obratni način, ki se da izvesti pri večini tehničnih efektov, n. pr. električni motor in obratno, torej dinamo. Zato je vložil med žarnico in kremenjakovo ploščo navaden diapozitiv in zvezal ploščo z električnim tokom in ga priključil na majhno radijsko oddajno postajo.

In poskus se je posrečil; v sosednji sobi je imel detektorski aparat, ki je imel mesto kristalnega detektorja že omenjeno ploščo. Na tej plošči se je pojavila enaka slika kot je bila na diapozitivu jasno in razločno. Navdušen od uspeha je dr. Dötsch hitro poklical svoje kolege, da bi jim pokazal svoj izum. Tovariši pa niso verjeli in so zahtevali, da izmenja diapozitiv. Dr. Dötsch jim je ustregel. Ko je jemal iz oddajnega aparata diapozitiv, so stali tovariši pri sprejemnem aparatu in točno videli senco roke, ki je prišla za diapozitiv in ga odstranila. S tem pa je bila odkrita nova senzacija, prenos živih slik (filmov) oz. praktična oblika — daljnovidjenja.

Sedaj še par podrobnosti! Velikost slike v sprejemnem aparatu je odvisna od napetosti visokofrekventnega toka. Navadno je treba zato visokih anten oz. ojačevalcev, sicer ostanejo slike zelo majhne, nekako v formatu 4 × 4 cm. Če se uporablja pri sprejemanju normalno visoka antena, je mogoče doseči format 25 × 25 cm, ne

da bi slika zato kaj trpela. Če se pa porablja prevelike plošče za sprejem slik, potem nastopijo v sredi plošč svetlejšje linije, ki so paralelne z robovoma, ki sta priključena na tok. Te svetlejšje proge so najbrže posledice padca električne napetosti na površini plošče.

Ti nepričakovani uspehi so vzbudili seveda veliko pozornost in nemška glavna poštna uprava je že začela s poskusnimi oddajami ponoči od 1 do 2. Prenešene slike so jako svetle, tako da jih je prav lahko fotografirati. Uprava teh novih de-

tektorjev je izredno enostavna, najtežje je še reguliranje pravilne temperature plošče.

Za navadne poskuse zadošča celo plošča iz mlečnega stekla, ki je prevlečena z želatino klorovega srebra. Važno je le to, da je ta plat nanešena zelo enakomerno, ker ima slika sicer pege. Vsa iznajdba ima še važne nedostatke, vendar že začetni uspehi dokazujejo, da bo šel bodoči razvoj tehnike v prenosu slik in daljnovidjenja v tej smeri in da bo v tej obliki prodrli tudi v obče radiooddaje.

RADIO POSLUŠALCI SO STROKOVNJAKI!

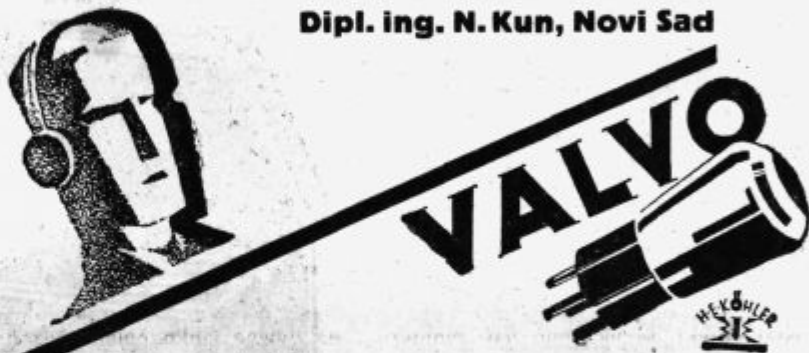
Pri ravnanju z radijem si pridobe obsežno tehnično znanje. Odločilne za dober sprejem so elektronke, to ve vsak strokovnjak. Biti pa morajo

VALVO-ELEKTRONKE

Generalno zastopstvo:

AUDION

Dipl. ing. N. Kun, Novi Sad

JEZIKOVNI TEČAJI

Srbohrvaščina

Poučuje dr. M. Rupel.

27. lekcija (24. aprila ob 19).

Pitalice.

Pitali petla: »Ko te budi tako rano?«
— »Rano leganje.«

Pitali zeca: »Ima li što slade od glavice kupusa?« — »Slade su dve glavice.«

Pitali učitelja: »Koji ti je dak najbolji?«
— »Onaj koji zna ono, što zna, ali koji i šta ne zna.«

Pitali lekara: »Od koje se bolesti najmanje umire, a od koje najviše?« — »Najmanje od gladi, a najviše od mnogo jela i pića.«

Pitalo dete oca: »Kakvo je meso najslade?« — »Jezik.« — »A najgore?« — »Jezik.«

Pitali cigansko dete: »Čija je kuća najoglašenija u vašem selu?« — »Božme naša, jer je onomadne izgorela.«

Upitne zamenice jesu:

(t)ko? — kdo?
šta? (što?) — kaj?
koji, -a, -e? — kateri, -a, -o?

čiji, -a, -e? — čigav, -a, -o?
kakav, kakva, -o? — kakšen, kakšna, -o?

Promena.

Nom.	(t)ko	šta, što
gen.	koga, kog	čega, šta
dat.	komu, kome, kom	čemu
ak.	koga, kog	šta, što
vok.	—	—
lok.	kome, kom	čemu, čem
instr.	kim, kime	čim, čime

2. koji, -e, -i, čiji, -a, -e menjaju se kao određeni pridev (tudi, -a, -e);

3. kakov, kakva, kakvo menja se kao neodređeni pridev (nov, dobar).

Vežbanja.

U ovim rečenicama potraži kurzivom i tampane reči upitnom zamenicom: *Dak uči. Učitelj pita daka. Došao sam sa bratom. On šeta sa sestrom. Milan je dao starcu hleb i sir. Pišemo olovkom. Tvoj brat lepo izrađuje zadatke. Pas se boji gospodara. Trava raste. Učimo o zamenicama. Nema vremena. Ova hartija je hrpava, a ona je glatka. Dobro dak uvek je pažljiv. Govorimo srpskohrvatskim jezikom. Bežanova majka peva, a Stojanova plače. Njegov otac je trgovac. Naše knjige su na stolu.*

1. Der Durchbrenner (Von Fäch), Der kleine Harald ist mittag von seinen Eltern **gestraft worden**. Er beschließt sich zu rächen und den Eltern ihre Grobheit gründlich heimzuzahlen. Zu diesem Zwecke läuft er heimlich davon. Bei Anbruch der Dunkelheit ändert er aber seine Meinung und kehrt nach Hause zurück. Mit gerechten Mißfallen bemerkt er, daß überhaupt niemand von seiner Flucht Kenntnis genommen hat. Er versucht deshalb, seine gefühllosen Eltern darauf zu bringen. Nachdem er längere Zeit den schwarzen Kater angefaucht hat, bricht er in die Worte aus: „Habt ihr noch immer die alte Katze?“ (Gucktafeln.)

Setze diese Geschichte in die Vgh. (und Vghg.)! Start sind die Zw. (be) schließen, laufen, (aus) brechen.

2. Ggw. Die Eltern strafen Harald. — Harald **wird** von den Eltern **gestraft**.

Vgh.: Die Eltern strafen Harald. — Harald **wurde** von den Eltern **gestraft**.

Zf.: Die Eltern werden Harald strafen. — Harald **wird** von den Eltern **gestraft werden**.

Vggw.: Die Eltern haben Harald gestraft. — Harald **ist** von den Eltern **gestraft worden**.

Die Eltern hatten Harald gestraft haben. Harald **wird** von den Eltern **gestraft worden sein**.

Die Tätigkeitsform. Die Leideform.

Die Eltern strafen Harald Nf. zu strafen: Tätigkeitsform.

Harald wird gestraft, Nf. gestraft zu werden: Leideform.

Die Leideform wird gebildet mit den Zeitformen des Hilfszeitwortes **werden** und dem **Nw. d. wgh.**: Ich werde gestraft (postajam kaznovan); Kaznovan sem; kaznuje me. Ich wurde gestraft (postal sem kaznovan); kaznovan sem bil; kaznovali so me.

Merke auf die Wortstellung:

(Ich werde + gestraft. Ich wurde + gestraft.)

Ich werde werden + gestraft = **Ich werde gestraft werden**.

Ich bin geworden + gestraft = **ich bin gestraft worden**.

Ich war geworden + gestraft = **Ich war gestraft worden**.

Ich werde geworden sein + gestraft = **Ich werde gestraft worden sein**.

Merke: Die Vorsilbe **ge-** steht nur einmal, und zwar beim **Nw.** des Hauptzeitwortes: deshalb statt geworden = (gestraft) worden.

Wörter.

Anbruch, -es, (-e), m.	Kenntnis, nje
začetek	Leid, -es, s.
Dunkelheit, w. tema	den, s, (b)
Kater, w. maček	ske) trpeli
Katze, w. mačka	Zweck, -es, -e, namen
Meinung, w. mnenje	gefühllos brez čustva
Mißfallen, f. nevšečnost	gerächt pravičen
Tätigkeit, w. dejavnost	gründlich temeljit
Durchbrenner, m.	davon-laufen, st. uiti
uhajac	= durchbrennen,
Flucht, -, (en), w. beg	u. prežgati
Grobheit, w. grobost	erkennen, u. spoznati
heimlich skreven	heim-zahlen, f. h.
skrivši	poplačati
ändern, f. h. premeniti	rächen, f. h. maščevati
an-stauen, f. h. občudovati	strafen, f. h. kaznovati
bemerkten, f. h. opaziti	versuchen, f. h. poskusiti
beschließen, f. h. skleniti	überhaupt, sploh.

Hausübung. Wandle ab: Der Vater lobt den braven Sohn — Der brave Sohn wird vom Vater gelobt. Die Kinder werden von den Eltern erzogen. — Ich werde vom Freunde um Rat gefragt.

VAL OMEGA

Izvirni slovenski radio-roman.
Piše

»Halo, halo, halo! Govori direkcija sportne palače na Bledu! Prosim občinstvo oprostja, ker nam ni mogoče razsvetliti dvorane. V električnem vodu je nastal defekt, ki ga bodo naši monterji v kratkem popravili. Prosim občinstvo, da vzdrži red in ne zapušča dvorane! Luč pride takoj!«

Z zadoščenjem se je množica zadovoljila in nestrpna pričakovala nadaljevanja zabave. Razpoloženje je seveda popuščalo, izhodi so se vedno komaj požirali h garderobam hiteče pare. Svetli kolobarji malih žepnih svetilk so se lovili po stenah in stropu, v garderobah so ob svitu žepnih svetilk, električnih prižigalnikov za cigarete in kresnicam podobnih lučk iskale garderoberke burno zahtevane številke.

Pol ure novega leta je poteklo v temi. Napol prazna dvorana je še čakala.

»Halo, halo, halo! Govori direkcija sportne palače: Prosim občinstvo, da nam oprostite in mu hkrati sporočamo, da je nastali defekt v električnem vodu tak, da ga ne bo mogoče popraviti preje kot v par urah... Pozivamo naše cenjene goste, da le počasi zapuščajo dvorano, kajti pomožna razsvetljava bo takoj začela delovati. Pri garderobah pa prosimo direkcijo za potrpežljivost, ker bi bila v nasprotnem slučaju prisiljena, da jih v interesu reda zapre.«

Kot na udar je množica pritislila k izhodu. Silvestrovanja ni bilo več! Pristisk na garderobe je naraščal, številka je podila številko, garderoberji so skakali,

kleli, brskali sem in tja, v brljavi razsvetljavi je vladal le še nered. Razburjeno in nezadovoljno občinstvo je vdiralo preko pregraje, jemalo samo svoje obleke, garderoba je postajala žrtev panike.

Direkcija sportne palače pa ni držala rok križem: v par minutah se je pojavila policija, zasedla garderobe in jih zaprla. Ogorčena publika pa je dobila tolažilo, da dvigne lahko obleke čez dan, ko bo red. Tisti pa, ki nujno zahtevajo svojo obleko, naj lepo v miru počakajo, mogoče se bo dalo kaj napraviti.

S ceste pa je ogromna množica protestirala nad škandaloznim postopanjem v novoletno noč.

Skrivnostna limuzina

Bled je bil na višku zimske sezone. Mednarodni sportniki so trenirali za velike mednarodne tekme v Bohinju. Ob prostem času so si privoščili skok z električno železnico na Bled, ki ni prav nič zaostajal za največjimi švicarskimi mednarodnimi letovišči. Danes na Silvestrovo se je zbrala vsa tuja in domača sportna elita na slavnostnem plesu v sportni palači. Ta tradicionalni ples je bil dogodek za ves Bled. Udeležili so se ga inozemski finančniki, politiki — sploh vsa visoka družba. Lože so bile že teden dni naprej vse razprodane, prekupčevalci so jih prodajali za dvojno, trojno ceno mogotcem, ki so se na vsak način hoteli pokazati na tej prireditvi.

Ob glavnem vhodu je stal portir v elegantnem smučarskem dresu, okrašenem s slovenskimi narodnimi motivi. V desnici je vihtel krasno izrezljano smučko, ki je imela na koncu reflektor. Z njo je dirigiral limuzine in elektromobile, ki so se vedno prihajali v sklenjeni verigi, kljub temu, da je šla ura že na dvanajsto.

Če bi utegnil gledati na široko, z gumijastimi kockami tlakovano cesto, bi lahko opazil veliko črno limuzino, ki je nekako deset minut pred dvanajsto uro

počasi pripeljala po cesti in neslišno izginila na desno. Če bi čez pet minut zopet pogledal, bi jo videl, kako je pribrzela od desne in zopet izginila.

Čez pet minut pa se je vsa palača potopila v temo.

Limuzina pa je hitela po veliki blejski promenadi z le na pol prižganimi reflektorji. V notranjosti je gorela le mrzla električna lučka, ki je obsvetljevala uro in avtomobilske števe. Poleg šoferjeve sence je sedela senca, v kupeju še dve. Molk.

Senca poleg šoferjeve se nagne nad uro, ki kaže tri minute do dvanajste. Obrnjena proti šoferju pravi z nevoljnim sikajočim glasom:

»Zakaj niste ubogali gospodarjevega navodila? Ali je treba, da vozimo že deset minut tod okrog in se izpostavljamu nevarnosti, da vzbudimo po nepotrebnem pri kom pozornost? Javil bom to gospodarju in glejte, kako se boste zagovarjali!«

»Frank in Patrik sta hotela tako,« je zarenčal šofer, »zdi se mi, da imata tremo.« In že je vrtel volan, da bi voz obrnil.

»Vozi naprej!« je zasikal sosed. »Ko bo ura pet minut čez polnoči, pa obrni! Šofer je molče ubogal.

Senca je molče strmela v uro, na kateri sta se kazalca točno krila. — Polnoč. — Ljudje v vozu niso čutili novega leta, motor je skoraj neslišno godel uspavanko staremu letu.

»Frank!« je siknilo mrzlo tovarišema, ki sta sedela zadaj, »ali sta naravnala ure v aparatih točno na dvanajsto uro?«

»Da!« sta zašepetala gosta od zadaj.

»Ali sta pogledala, li aparati delujejo, ali teko ure in so dovolj navite?«

(Dalje.)

Morda ste prezrli, da dolgujete še naročnino? - Izpolnjevati moramo sproti vse svoje obveznosti.

Iz tehničnih ozirov smo bili primorani, izdati tudi to številko le na 16 straneh.

nesel, da je nastal v mestni elektrarni štrajk, in profesor je, prisiljen, moral pri svojih poskusih uporabljati enakomerni tok iz električnih baterij na tehnični visoki soli. Pri teh poskusih pa je opazil, da se na plošči ni nikdar pojavila nobena temna lisa. Pojavile so se pa zopet takoj, ko je po končanem štrajku v elektrarni priključil ploščo na tok iz mestne elektrarne.

Lise so postale še posebno izrazite, če je ploščo le malo segreval, pač pa močno osvetlil od spodaj. Zamenjal je Bunsenov gorilnik s 50 Wattno Osram-Nitra-Opal žarnico, ki je dajala pravilno toploto in zadostno svetlobo. Temperaturo plošče je potem reguliral še z ventilacijskimi luknjicami, katere je poljubno zapiral in odpiral, tako da je dosegel najmočnejši efekt. Pri poskusih je opazil, da je najugodnejša temperatura plošče nekako 65° C in da lise pri porastu ali padcu 3° zelo oslabe. Popolnoma pa izginejo lise, če pade temperatura za 8° ali če se poveča za 310°. Vrh tega porjavi železinska plast pri 100° C, kar tudi zelo škoduje izrazitosti lis.

Končno je prof. Fiesemöpp dognal, da izvirajo lise od superponiranih izmeničnih tokov v enakomernem mestnem električnem toku. — Seveda je ostal ta tako zvani Fiesemöppov fenomen nekaj časa brez vsakega pomena, ker se ni dal nikjer praktično izrabiti. Šele asistentu prof. Fiesemöppa, dr. Dötschu, se je posrečilo najti praktično izrabo tega izuma.

Vložil je namreč kremenjakovo ploščo pri temperaturi 65° in močni osvetljavi namesto kristala v detektorski krog. Kakor hitro je uglasil detektorski aparat na kako močnejšo radio oddajno postajo, so se pojavile na plošči močne sence, ki so odgovarjale akustičnim pojavom v zvočniku oz. slušalkah. S tem je dobil dokaz, da je kremenjakova plošča sprejemljiva za nizkofrekvenčne električne toke.

Nadlje mu je prišlo na misel, da bi poskusil obratni način, ki se da izvesti pri večini tehničnih efektov, n. pr. električni motor in obratno, torej dinamo. Zato je vložil med žarnico in kremenjakovo ploščo navaden diapozitiv in zvezal ploščo z električnim tokom in ga priključil na majhno, radijsko oddajno postajo.

In poskus se je posrečil; v sosednji sobi je imel detektorski aparat, ki je imel mesto kristalnega detektorja že omenjeno ploščo. Na tej plošči se je pojavila enaka slika kot je bila na diapozitivu jasno in razločno. Navdušen od uspeha je dr. Dötsch hitro poklical svoje kolege, da bi jim pokazal svoj izum. Tovariši pa niso verjeli in so zahtevali, da izmenja diapozitiv. Dr. Dötsch jim je ustregel. Ko je jemal iz oddajnega aparata diapozitiv, so stali tovariši pri sprejemnem aparatu in točno videli senco roke, ki je prišla za diapozitiv in ga odstranila. S tem pa je bila odkrita nova senzacija, prenos živih slik (filmov) oz. praktična oblika — daljnovidjenja.

Sedaj še par podrobnosti! Velikost slike v sprejemnem aparatu je odvisna od napetosti visokofrekventnega toka. Navadno je treba zato visokih anten oz. ojačevalcev, sicer ostanejo slike zelo majhne, nekako v formatu 4 × 4 cm. Če se uporablja pri sprejemanju normalno visoka antena, je mogoče doseči format 25 × 25 cm, ne

da bi slika zato kaj trpela. Če se pa porablja prevelike plošče za sprejem slik, potem nastopijo v sredi plošč svetlejšje linije, ki so paralelne z robovoma, ki sta priključena na tok. Te svetlejšje proge so najbrže posledice padca električne napetosti na površini plošče.

Ti nepričakovani uspehi so vzbudili seveda veliko pozornost in nemška glavna poštna uprava je že začela s poskusnimi oddajami ponoči od 1 do 2. Prenešene slike so jako svetle, tako da jih je prav lahko fotografirati. Uprava teh novih de-

lektorjev je izredno enostavna, najtežje je še reguliranje pravilne temperature plošče.

Za navadne poskuse zadošča celo plošča iz mlečnega stekla, ki je prevlečena z želatino klorovega srebra. Važno je le to, da je ta plat nanešena zelo enakomerno, ker ima slika sicer pege. Vsa iznajdba ima še važne nedostatke, vendar že začetni uspehi dokazujejo, da bo šel bodoči razvoj tehnike v prenosu slik in daljnovidjenja v tej smeri in da bo v tej obliki prodrli tudi v obče radiooddaje.

RADIO POSLUŠALCI SO STROKOVNJAKI!

Pri ravnanju z radijem si pridobe obsežno tehnično znanje. Odločilne za dober sprejem so elektronke, to ve vsak strokovnjak. Biti pa morajo

VALVO-ELEKTRONKE

Generalno zastopstvo:

AUDION

Dipl. ing. N. Kun, Novi Sad

JEZIKOVNI TEČAJI

Srbohrvaščina

Poučuje dr. M. Rupel.

27. lekcija (24. aprila ob 19).

Pitalice.

Pitali petla: »Ko te budi tako rano?«
— »Rano leganje.«

Pitali zeca: »Ima li što slade od glavice kupusa?« — »Slade su dve glavice.«

Pitali učitelja: »Koji ti je dak najbolji?«
— »Onaj koji zna ono, što zna, ali koji i šta ne zna.«

Pitali lekara: »Od koje se bolesti najmanje umire, a od koje najviše?« — »Najmanje od gladi, a najviše od mnogo jela i pića.«

Pitalo dete oca: »Kakvo je meso najslade?« — »Jezik.« »A najgore?« — »Jezik.«

Pitali cigansko dete: »Čija je kuća najoglašenija u vašem selu?« — »Bogme naša, jer je onomadne izgorela.«

Upitne zamenice jesu:

(t)ko? — kdo?
šta? (što?) — kaj?
koji, -a, -e? — kateri, -a, -o?

čiji, -a, -e? — čigav, -a, -o?
kakav, kakva, -o? — kakšen, kakšna, -o?

Promena.

Nom.	(t)ko	šta, što
gen.	koga, kog	čega, šta
dat.	komu, kome, kom	čemu
ak.	koga, kog	šta, što
vok.	—	—
lok.	kome, kom	čemu, čem
instr.	kim, kime	čim, čime

2. koji, -e, -i, čiji, -a, -e menjaju se kao određeni pridev (tudi, -a, -e);

3. kakov, kakva, kakvo menja se kao neodređeni pridev (nov, dobar).

Vežbanja.

U ovim rečenicama potraži kurzivom štampane reči upitnom zamenicom: *Dak* uči. Učitelj pita *daka*. Došao sam *sa* bratom. On *šeta sa* sestrom. Milan je dao *starcu* hleb i sir. Pišemo *olovkom*. Tvoj brat lepo izrađuje *zadatke*. Pas se boji *gospodara*. *Trava* raste. Učimo o *zamenicama*. Nemam *vremena*. *Ova* hartija je hrapava, a *ona* je glatka. *Dobar* dak uvek je pažljiv. Govorimo *srpskohrvatskim* jezikom. *Bežanova* majka peva, a *Stojanova* plače. *Njegov* otac je trgovac. *Nake* knjige su na stolu.

1. **Der Durchbrenner** (Von Päch), Der kleine Harald ist mittag von seinen Eltern **gestraft worden**. Er beschließt sich zu rächen und den Eltern ihre Grobheit gründlich heimzuzahlen. Zu diesem Zwecke läuft er heimlich davon. Bei Anbruch der Dunkelheit ändert er aber seine Meinung und kehrt nach Hause zurück. Mit gerechten Mißfallen bemerkt er, daß überhaupt niemand von seiner Flucht Kenntnis genommen hat. Er versucht deshalb, seine gefühllosen Eltern darauf zu bringen. Nachdem er längere Zeit den schwarzen Vater angestaut hat, bricht er in die Worte aus: „Habt ihr noch immer die alte Kage?“ (Guckkasten.)

Setze diese Geschichte in die Bgh. (und Bugh.)! Stark sind die Zw. (be) schließen, laufen, (aus) brechen.

2. Ggw. Die Eltern strafen Harald. — Harald **wird** von den Eltern **gestraft**.

Bgh.: Die Eltern strafen Harald. — Harald **wurde** von den Eltern **gestraft**.

Zf.: Die Eltern werden Harald strafen. — Harald **wird** von den Eltern **gestraft werden**.

Bggw.: Die Eltern haben Harald gestraft. — Harald **ist** von den Eltern **gestraft worden**.

Die Eltern hatten Harald gestraft haben. Harald **wird** von den Eltern **gestraft worden sein**.

Die Tätigkeitsform. Die Leideform.

Die Eltern strafen Harald Nf. zu strafen: Tätigkeitsform.

Harald wird gestraft, Nf. gestraft zu werden: Leideform.

Die Leideform wird gebildet mit den Zeitformen des Hilfszeitwortes **werden** und dem **Nw. d. wgh.**: Ich werde gestraft (postajam kaznovan); Kaznovan sem; kaznujejo me. Ich wurde gestraft (postal sem kaznovan); kaznovan sem bil; kaznovali so me.

Merke auf die Wortstellung:

(Ich werde + gestraft. Ich wurde + gestraft.)

Ich werde werden + gestraft = **Ich werde gestraft werden**.

Ich bin geworden + gestraft = **ich bin gestraft worden**.

Ich war geworden + gestraft = **Ich war gestraft worden**.

Ich werde geworden sein + gestraft = **Ich werde gestraft worden sein**.

Merke: Die Vorsilbe **ge-** steht nur einmal, und zwar beim **Nw. des Hauptzeitwortes**: deshalb statt geworden = (gestraft) worden.

Anbruch, -es, (-e), m.	Kenntniß, -ßes, znajanje
začetek	Leid, -es, s. boli Leiden, s. (bolezensko) trpljenje
Dunkelheit, w. tema	Zweck, -es, -e, namen
Vater, w. maček	gefühllos brez čustva
Kage, w. mačka	gerecht pravičen
Meinung, w. mnenje	gründlich temeljit
Mißfallen, f. nevšečnost	davon-laufen, ft. uiti = durchbrennen, u. prežgati
Tätigkeit, w. dejavnost	erfennen, u. spoznati
Durchbrenner, m.	heim-zahlen, fch. h. poplačati
uhajač	rächen, fch. h. maščevati
Flucht, -, (en), w. beg	strafen, fch. s. kaznovati
Grobheit, w. grobost	verjuchen, fch. h. poskusiti
heimlich skreven	überhaupt, sploh.
skrivši	
ändern, fch. h. premeniti	
an-stauen, fch. h. občudovati	
bemerken, fch. h. opaziti	
beschließen, f. skleniti	

Hausübung. Wandle ab: Der Vater lobt den braven Sohn — Der brave Sohn wird vom Vater gelobt. Die Kinder werden von den Eltern erzogen. — Ich werde vom Freunde um Rat gefragt.

VAL OMEGA

Izvirni slovenski radio-roman.
Piše

»Halo, halo, halo! Govori direkcija sportne palače na Bledu! Prosimu občinstvo oproščenja, ker nam ni mogoče razsvetliti dvorane. V električnem vodu je nastal defekt, ki ga bodo naši monterji v kratkem popravili. Prosimu občinstvo, da vzdrži red in ne zapuša dvorane! Luč pride takoj!«

Z zadoščenjem se je množica zadovoljila in nestrpna pričakovala nadaljevanja zabave. Razpoloženje je seveda popuščalo, izhodi so še vedno komaj požirali h garderobam hiteče pare. Svetli kolobarji malih žepnih svetilk so se lovili po stenah in stropu, v garderobah so ob svitu žepnih svetilk, električnih prižigalnikov za cigarete in kresnicam podobnih lučk iskale garderoberke burno zahtevane številke.

Pol ure novega leta je poteklo v temi. Napol prazna dvorana je še čakala.

»Halo, halo, halo! Govori direkcija sportne palače: Prosimu občinstvo, da nam oprostite in mu hkrati sporočamo, da je nastali defekt v električnem vodu tak, da ga ne bo mogoče popraviti preje kot v par urah... Pozivamo naše cenjene goste, da le počasi zapuščajo dvorano, kajti pomožna razsvetljava bo takoj začela delovati. Pri garderobah pa prosimo direkcijo za potrpežljivost, ker bi bila v nasprotnem slučaju prisiljena, da jih v interesu reda zapre.«

Kot na udar je množica pritisnila k izhodom. Silvestrovanja ni bilo več! Pristisk na garderobe je naraščal, številka je podila številko, garderoberji so skakali,

Iz tehničnih ozirov smo bili primorani, izdati tudi to številko le na 16 straneh.

kleli, brskali sem in tja, v brljavi razsvetljavi je vladal le še nered. Razburjeno in nezadovoljno občinstvo je vdralo preko pregraje, jemalo samo svoje obleke, garderoba je postajala žrtev panike.

Direkcija sportne palače pa ni držala rok križem: v par minutah se je pojavila policija, zasedla garderobe in jih zaprla. Ogorčena publika pa je dobila tolažilo, da dvigne lahko obleke čez dan, ko bo red. Tisti pa, ki nujno zahtevajo svojo obleko, naj lepo v miru počakajo, mogoče se bo dalo kaj napraviti.

S ceste pa je ogromna množica protestirala nad škandaloznim postopanjem v novoletno noč.

Skrivnostna limuzina

Bled je bil na višku zimske sezone. Mednarodni sportniki so trenirali za velike mednarodne tekme v Bohinju. Ob prostem času so si privoščili skok z električno železnico na Bled, ki ni prav nič zaostajal za največjimi švicarskimi mednarodnimi letovišči. Danes na Silvestrovo se je zbrala vsa tuja in domača sportna elita na slavnostnem plesu v sportni palači. Ta tradicionalni ples je bil dogodek za ves Bled. Udeležili so se ga inozemski finančniki, politiki — sploh vsa visoka družba. Lože so bile že teden dni naprej vse razprodane, prekupčevalci so jih prodajali za dvojno, trojno ceno mogotcem, ki so se na vsak način hoteli pokazati na tej prireditvi.

Ob glavnem vходу je stal portir v elegantnem smučarskem dresu, okrašenem s slovenskimi narodnimi motivi. V desnici je vihtel krasno izrezljano smučko, ki je imela na koncu reflektor. Z njo je dirigiral limuzine in elektromobile, ki so še vedno prihajali v sklenjeni verigi, kljub temu, da je šla ura že na dvanajsto.

Če bi utegnil gledati na široko, z gumijastimi kockami tlakovano cesto, bi lahko opazil veliko črno limuzino, ki je nekako deset minut pred dvanajsto uro

počasi pripeljala po cesti in neslišno izginila na desno. Če bi čez pet minut zopet pogledal, bi jo videl, kako je pribrzela od desne in zopet izginila.

Čez pet minut pa se je vsa palača potopila v temo.

Limuzina pa je hitela po veliki blejski promenadi z le na pol prižigani reflektorji. V notranjosti je gorela le mrzla električna lučka, ki je obsvetljevala uro in avtomobilske številce. Poleg šoferjeve inje je sedela senca, v kupeju še dve. Molk.

Senca poleg šoferjeve se nagne nad uro, ki kaže tri minute do dvanajste. Obrnjena proti šoferju pravi z nevoljnim sikajočim glasom:

»Zakaj niste ubogali gospodarjevega navodila? Ali je treba, da vozimo že deset minut tod okrog in se izpostavljamu nevarnosti, da vzbudimo po nepotrebnem pri kom pozornost? Javil bom to gospodarju in glejte, kako se boste zagovarjali!«

»Frank in Patrik sta hotela tako,« je zarenčal šofer, »zdi se mi, da imata tremo.« In že je vrtel volan, da bi voz obrnil.

»Vozi naprej!« je zasikal sosed. »Ko bo ura pet minut čez polnoči, pa obrni!« Šofer je molče ubogal.

Senca je molče strmela v uro, na kateri sta se kazalca točno krila. — Polnoč. — Ljudje v vozu niso čutili novega leta, motor je skoraj neslišno godel uspravko staremu letu.

»Frank!« je siknilo mrzlo tovarišema, ki sta sedela zadaj, »ali sta naravnala ure v aparatih točno na dvanajsto uro?«

»Da!« sta zašepetala gosta od zadaj. »Ali sta pogledala, li aparati delujejo, ali teko ure in so dovolj navite?«

(Dalje.)

Morda ste prezrli, da dolgujete še naročnino? - Izpolnjevati moramo sproti vse svoje obveznosti.

RADIO

omogočen vsakomur

V drugič stopamo s tem geslom pred **cenj. občinstvo** z namenom, da omogočimo **vsakomur brez izjeme** poslušati radio ter biti s tem deležen vseh ugodnosti, ki jih nudi poslušalcem ta iznajdba. — V želji, da postane **vsakdo naš naročnik**, oddamo v času od 7. aprila do 7. maja 1930 po sledečih senzacionalnih cenah in plačilnih pogojih naslednje aparate:

1000

komadov finih **defektorskih aparatov**, kompl. s kristalom, eno slušalko ter materialom za zunanjo anteno za Din 60.— ter štirikratno mesečno plačilo po Din 45.—

200

komadov **enoelektronskih aparatov**, kompletnih z dvomrežno elektronko, z baterijami, eno slušalko ter materialom za zunanjo anteno za Din 90.— ter osemkratno mesečno plačilo po Din 72.—

150

komadov **troelektronskih aparatov**, z avdijonom ter dvema nizkofrekvenčnima stopnjama, kompletnih z akumulatorjem 18 Ah, anodno baterijo 90 volt, angleškim zvočnikom Amplion Ac 11 ter materialom za zunanjo anteno za Din 200.— ter desetkratno mesečno plačilo po Din 185.—

50

komadov **štirielektronskih aparatov** z visokofrekvenčno elektronko, avdijonom ter dvema nizkofrekvenčnima stopnjama, kompletnih, z akumulatorjem 36 Ah, anodno baterijo 120 volt ter finim angleškim zvočnikom AC 27 za Din 380.— ter desetkratno mesečno plačilo po Din 320.—

Radio Ljubljana

Ljubljana, Miklošičeva c. 5 - Maribor, Gosposka ul. 37